

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JOZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETESI ARAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FELEVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGÓ.
KULFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM FILLER. VASÁRNAP 24 FILLER.

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 23. SZÁM.
1930 JANUÁR 30. CSÜTÖRTÖK.

12 FILLER

Az új középiskola

Meg kell adni, hogy a hivatásos publicistákat is beleszámítva, a magyar nemzet aktuális problémájával — a szó megszorított értelmében vett politikai vonatkozásokot lehetőleg kikerülve — kevés ember foglalkozik olyan lelkesedéssel, olyan imponálóan magabiztos akarattal és kitartással, mint Klebelsberg Kunó gróf, a magyar közoktatási ügyek vezetője, irányítója és minden jel szerint reformátora. Nincsen vasárnap, hogy a maga megingathatatlan hitével fűtött cikkeit ne látnók az egyik fővárosi lap hasábjain. Nem feszélyezi a jól ismert műhelyekből meginduló gunyos kritika, nem zavarja a még jóhiszemű oldalról is vele szemben nyilvánuló aggodalom sem, hogy kulturpolitikájának alkotásait túlméretezi — Klebelsberg, amennyire az adott lehetőségek megengedik, töretlenül megy kifizűzött útján előre.

Legutóbb is „Új korszak — új középiskola” címmel olyan érdekes és középiskolai oktatásunk egész eddigi rendszerét élesen bíráló és egy új középiskolát beígérő cikket írt, amelyre érdemes felfigyelni magának a közönségnek is, és amely méltán számot tarthat arra, hogy a legközvetlenebbül érdekelték részéről is visszhangot kapjon.

Klebelsberg bátran és minden kéréssel nélkül kimondja, hogy a gimnáziumok ezidőszerinti tantervében már az alsó osztályokban előírt studiumok romboló munkát végeznek nemcsak a magyar nyelv kárára, hanem abban az irányban is, hogy az elemi iskolából kikerült 10 éves gyermeknek szellemi erejét olyan lehetetlenül nehéz feladat elé állítja, amelynek csak közepes eredménnyel való elvégzése is csak szenvedést és gyötrelmet jelent arra a kis tízéves gyermekre, aki a latint biflázni kénytelen.

Teljesen a mi lelkünkben beszél itt a miniszter. Mi, szülők már régen mondjuk ugyanezt. Amikor ott látjuk azt a szegény gyermeket kinlódni a lelkivilágától, nyelvérzékétől teljesen idegen nyelvvvel és amikor eljön hozzánk ez a gyerek és kérdi, mi ennek vagy annak a szónak az acusativusa, vagy dativusa és mi báván ott állunk és nem tudjuk megmondani, mert annyi se maradt meg tudásunkban, jöllehet, mi ugyanugy szenvedtünk és kinlódunk nyole éven át a latinnal és eszünkbe rémlenek a mi meddő éveink és azok a meddő évek, amelyek a gyerekeink előtt állanak ezzel a studiummal vonatkozásban, vádolván vetjük fel a kérdést, miért kell ennek így lenni, miért kell nyole éven át magolni egy nyelvet, amelynek praktikus hasznát legtöbbször nem látta soha és nem fogják látni gyermekeink se.

Ne nagyképen ködjünk. Hiszen a nyole esztendei latin studium után

Kritikus a helyzet Spanyolországban

Kommunista tüntelők a királyi palota előtt Berenguernek még csak egy minisztere van

Madridból jelentik az éjszakai órákban: — Berenguer tábornok még mindig nem tudta kormányát megalakítani, este 8 óráig csupán egy miniszter vállalkozott arra, hogy belép a kabinetbe. — Madridban a helyzet igen komoly. Délben nagy csapat kommunista tüntető járta be a várost. A királyi palota elé vonultak és azt kiabálták:

— Le a királlyal! Vesszen Berenguer!

Az új miniszterelnök erélyes rendelkezéseket tett a rend fenntartására.

Páris, jan. 29. A Le Journal legújabb kiadásában madridi jelentést közöl az éjszakai tüntetésekről és zavargásokról. Hajnali egy órakor Madridban rendőrök és diákok között újabb összeütközés támadt, amikor a diákok megrohanták a Hazafiak Egyesületének helyiségeit.

Barcelonában is hasonló zavarak voltak. A tüntetők itt a közfarsaságot éltették. A Hazafiak Egyesületének helyiségei előtt számos lövést adtak le. A tüntető diákokhoz nagyszámu munkástömeg is csatlakozott. Hajnali két órakor a teljesen kimerült rendőrséget karabélyokkal felfegyverzett polgári őrség váltotta fel.

Madrid, jan. 29. A spanyol közvéleményt nem érte váratlanul Primo de Rivera visszalépésének híre. Amikor a miniszterelnök ismeretes körkérdesést intézte a hadsereg és a haditengerészet vezénylő tábornokaihoz, már bizonyosnak tartották, hogy a tábornagy-miniszterelnök már csak szép elvoulást akar magának biztosítani, mert a peseta hetek óta tartó ár-esése és az ennek következtében lényegesen rosszabbodott gazdasági viszonyok elkerülhetlenné tették a kormányváltást. Nagyobb meglepetést keltett Berenguer tábornok deszignálása miniszterelnökké, bár róla köztudomású, hogy alkotmányos érületű férfiú,

akinek első miniszterelnöki megnyilatkozása igen jó benyomást tett. Az újságírók kérdésére, hogy milyen orientációjú lesz az új kormány, Berenguer ugyanis ezt felelte:

— Mint katona engedelmeskedem és mint polgár, fogok cselekedni.

Primo de Rivera egyébként maga is igyekszik elősegíteni a válság gyors és sima megoldását. Ezt bizonyítja a lemondás után tett nyilatkozata is.

A lemondás közvetlen okaira vonatkozóan több híresség került forgalomba. Az egyik szerint a király megtagadta a Primo de Rivera által előterjesztett két rendelet aláírását, amelyekben Don Carlos infánsnak az andaluziai főparancsnoksági tisztségtől, Goded tábornoknak pedig a calixi katonai kormányzóságtól való elmozdítása foglaltatik. Állítólag a haditengerészet is bizalmatlanságát fejezte ki a diktátor személtre iránt.

A politikai pártok vezetői meglepedéssel fogadták a fordulatot és Romanonez gróf, a liberális párt vezére ki is jelentette, hogy a király eljárása megerősíti minden spanyolban a monarchista érzelmet és az új miniszterelnök személyében Alfonso király a lehető legjobbat választotta. Ez az első lépés az alkotmányosság felé, de még sok hasonló lépés van hátra.

A főváros rendjét és nyugalmaát csak nagyobb diákesportoknak Primo de Rivera és a diktatura ellen rendezett tüntetéseivel zavarták meg.

Madrid egyik főútcáján a diákok lerombolták és felgyújtották az El Debate című lap elárúsító bódéját, majd bevették a helyváros kávéházainak és klubjainak ablakait.

A tüntetésekkel kapcsolatban Berenguer tábornok miniszterelnök kijelentette, hogy semmiféle tulkapást nem fog megtűrni és erélyesen fellép azok ellen a tün-

tetők ellen, akik a volt kormány tagjai ellen izgatnak.

A mai nap folyamán Berenguer megalakítja az új kormányt, akiknek tagjai közt Alba herceget, Matost, Sarot és Ventosát emlegetik. Délután a kabinet már leteszi a hivatali esküt.

Madrid, jan. 29. Berenguer tábornok katonai pályájának legnagyobb részét a marokkói spanyol zónában töltötte, ahol sokat tett Marokkó pacifikálása érdekében. Művének koronája Chelchalen bevétele volt. Az 1921-i mellilli vereség alkalmával a kormány megbízta meg, hogy mentse meg a hadsereg roncsait és kinevezte vezénylő tábornokká. Ujabbban a parlamentben kampányt indított meg a diktátor ellen és emiatt elítélték.

Madrid, jan. 29. Salamancából érkező jelentések szerint ott is tüntetések voltak a korona ellen. A diákok a várost ezzel a kiáltással járták végig:

— Le a királlyal, le az egyházal!

Ezek az események olyan pillanatban, amikor Primo de Rivera lemond hivataláról, mutatják, hogy nagy veszedelemben forog a monarchia.

Páris, jan. 29. Az okokról, amelyek Primo de Rivera visszalépésére vezettek, itt a következőket tudják: Barcelona, Sevilla és Salamanca egyetemi körében már napok óta nagy izgalom uralkodott, amely mindjobban terjedt. Különböző vidékekről ezeken kívül olyan értelmű hírek érkeztek, hogy a direktórium ellen erős mozgolódás észlelhető és hogy Mello-Franco őrnagy, az ismert repülő, Cadixba érkezett, ahol az andaluziai főparancsnoknak instrukciókat adott át a helyőrségnek a diktatura ellen irányuló felkészésre vonatkozóan.

Madrid, jan. 29. Primo de Rivera tábornok ma délután a hadügyminisztériumban eszmecserét

még oda se jutottunk, hogy az érettségi után egy pár évvel egy hibátlanul szerkesztett kis levélkét tudnánk írni latinul, vagy egy jól megszerkesztett latin mondatot eldadoghatnánk, ha csak nem idézet az. Hát ezért kinlódunk át ifjúkorunk legszebb éveit? Azt, amit az orvosnak és jogásznak kell tudni latinul, azt két éven keresztül játszva megtanulhatja. Ezért igazán semmi szükség Ovidiussal, Horatiussal és Tacitussal tömni a diák fejét.

A legnagyobb elismerés Klebelsbergnek, hogy az avas megszokásokkal, a megrögzött és szervült

konvenciókkal szembe mer szállni és új szellemet, frissebb levegőt, az új időknek megfelelőbb irányt akar bevinni a középiskolákba. A latin nyelv tanulásának szűkebb térré szorítása azonban csak kezdete legyen a nagy reformnak, amelynek jelszavát a miniszter így fogalmazta meg: *kevesebbet, de jól!*

A tervbe vett nagy középiskolai reform ki kell hogy terjedjen más studiumokra is, amelyek lehetnek kitünő észfejllesztők, de nyilvánvalóan impraktikusak. Ugyan ki tudja közülünk, akinek az érettségi vizsgája már évtizedek távo-

lába vész, a logarítmusokkal banni, ki tud ma már eligazodni a totális és parciális differenciálegyenletek rejtelmeiben, ha csak nem lett mérnök. Mi szüksége volt erre a főszolgabírónak, az orvosnak és a jogásznak? Itt is és másutt is, kevesebbet, de jól. Eszfejllesztő studiumot lehet találni olyat is, amelyet praktikusán lehet felhasználni az életben.

Klebelsberg tervbe vett reformját lehet, hogy morogva fogadják majd az avult iskola védői, de hogy a szülők és maga az élet tapasztolni fogják, kétségen felül áll.

folytatott valamennyi miniszter-társával.

Madrid, jan. 29. Berenguer tábornok ma délbén a királyi palotába ment és a rá várakozó újság-

íróknak a következőket mondta: — Nagyon sajnálom, hogy újra háborgatnom kell önöket, de önök megértik, hogy mily nehéz 18 óra alatt kormányt alakítani ott, ahol

az előd hét évig uralkodott. Remélem, hogy holnap bemutathatom a kormány listáját és letehetjük az esküt.

Három miniszter ismertette az egységespárt agrárblokkja előtt a gazdasági krízis enyhítésére tervezett kormányintézkedéseket

A gyufa-kölcsön harmadik részletét a gazdák között osztják szét. — A földmívelésügyi miniszter nagy beszéde mezőgazdasági politikájának új irányelveiről.

Budapest, január 29. Az egységespárti agrár blokkja szerda délután Farkas Géza elnöklése mellett ülést tartott, amelyen Mayer János földmívelésügyi miniszter válaszolt a képviselőház és a felsőház agrár csoportjának ankétsorozatán kidolgozott memorandumra.

A földmívelésügyi miniszter közönetet mondott az agrár csoporthoz tartozó képviselőknek azért, hogy javaslataikkal a kormány támogatására siettek abban a törekvésében, hogy az agrár krízis enyhítésén, illetőleg megszüntetésén munkálkodjék. Nem lehet vigasztalás ránk nézve, mondotta a miniszter, hogy azok a problémák, amelyek az agrár blokkot, illetve a földmívelésügyi minisztériumot és a kormányt foglalkoztatják, gondot adnak egész Európa agrártársadalmának. Mindent keresik a kivezető utakat és semmi szükség nincsen arra, hogy a kormányt mentgesse, mert

nincs igazuk azoknak, akik a krízis okát elhibázott kormányintézkedésekben keresik. Kormányintézkedésekkel nem lehet pótolni azokat az előfeltételeket, amelyekről Trianon megfosztott bennünket.

Az egyik politikai értekezleten olyan felszólalás hangzott el, hogy a mai krízist már előre lehetett látni. Aki ezt mondotta, az nem tartozik az agrárkörökhöz és így nem is volt módja és alkalmja belátni ebbe a kérdésbe, mint nekem, akinek az egész minisztérium apparátusa rendelkezésére áll és minden válsághírről jelentést tesz, nekem tehát több alkalom van kombinálni és előre látni a helyzet kialakulását. Hogy mi látunk jobban előre, bizonyítja, hogy mindaz az intézkedés, amelyet fogantossítottunk, az előtt történt, amikor a krízis tulajdonképpen akuttá vált.

A krízis csak az idén mélyült ki.

A közraktárak kérdésével is behatóan foglalkoztam a kormány megbízásából. A beérkezett javaslatokat megfontalgalom az agrár blokkal, csodát azonban a raktárhálózat intézményétől sem lehet várni. Ha aratás után túl alacsonyok az árak és újabb áruknek a piacra kerülése káros hatást gyakorolna, akkor igenis előnyös a raktárhálózat.

Nem tartom azonban helyesnek, hogy gabonamonopóliumot csinál-

junk és esetleg a haditerményhez hasonló óriási apparátust létesítsünk.

A meglévő raktárakat felül kell vizsgálni, ha annak szüksége mutatkozik és előlegeket kell adni a pénzügyében levő gazdáknak. A zöldhítel kérdését meg kell oldani, szabadkezet kell adni azoknak a termelőknek, akik maguk akarják terményeiket értékesíteni a szabadkereskedelemben.

A monopólium tönkretenné a mezőgazdasági kereskedelmet és a helyzet sem javulna.

Nem szabad tehát a kereskedelem normális működését megzavarni, ha csak eminens közgazdasági érdek nem kívánja a beavatkozást. Az árstabilizáció problémája is nehézségekbe ütközik. A tervekkel azonban készen kell állnunk, mert ha a mezőgazdasági termelés érdekében a végső eszközökhöz kell nyulni, akkor nem szabad készületlenül állni.

Ez az utolsó fegyver és csak akkor használjuk fel, amikor a mezőgazdasági termelés csődjét és ennek következtében az ország közgazdaságának a csődjét kell elhárítani vele.

A kormány nagy előrelátással a rendelkezésére bocsátotta a földmívelésügyi kormányzatnak azokat az összegeket, amelyek szükségessé váltak ahhoz, hogy mezőgazdasági termelés értékesítése terén eredményeket érjünk el. Különösen a pénzügyminiszter volt nagy megértéssel ez irányú kérésre. Kereskedelmi mérlegünk megjavítása az ezen a téren tett alapvető intézkedéseket segítette elő.

Az agrárblokk kiütően

a tejtermelés fokozására hívta fel a figyelmet.

Állandóan és sokat foglalkoztunk ezzel a kérdéssel. Ma tulajdonképpen van, tehát arról kell gondoskodnunk, hogy a felesleget hogyan dolgozzuk fel és exportáljuk. Ezen a téren nagy eredményeket értünk el, különösen az állami márkázás útján. Vajkivitelünk nagy hatást tett előre.

Ha meg is valósítanánk mindazokat az ideákat és gondolatokat, amelyek az agrár krízis megoldása kérdésében felmerültek, teljes mértékben a kérdést ugysem tudnánk megoldani, nem pedig

azért, mert a krízis önmagában visszatérő jelenség.

Gyökeres orvoslásról csak akkor lehet szó, ha nem biztosítunk egyik termelési ágának előnyt a másik rovására.

A mezőgazdaság nehéz helyzetén csak akkor tudunk gyökeresen változtatni, ha megfelelő összegű és megfelelően olesó kamatozású hosszú lejáratú agrár-kölcsön fog rendelkezésére állani, amit azonban semmi másra nem szabad felhasználni, mint a ma fentálló drága kölcsönök konvertálására.

Újabb beruházásokra csak akkor lehet gondolni, amikor tőkét tudunk gyűjteni. A népruházati cikkek olcsóbbá tételével a miniszterelnök maga is foglalkozott s őt, valamint a kereskedelmi minisztert kértem fel, hogy a kérdést munkálja ki. Nagy nehézségek merülnek fel ezen a téren, úgy, hogy mindenben nem tudunk mindenben megoldáshoz jutni, azonban a kormány igyekszik a megoldást mielőbb megtalálni.

Az egyoldalú szemtermelés helyett a mezőgazdasági ipari növények termelését akarjuk előmozdítani, továbbá törekszünk az intenzív termelésre, különösen a földhöz juttatottak között. Végül a miniszter hangzott, hogy bárki álljon a helyén, hasonló közérdekű célok támogatására képtelen megfelelő anyagi eszközök nélkül. Közös akaratból a felmerült problémákat közel tudjuk vinni a megoldáshoz.

A miniszter felszólalását éljenzés és taps követte, majd Pálóczy Horváth István felsőházi tag és Farkas Elemér után, akik részletkérdéseket tettek szövé

Wekerle Sándor pénzügyminiszter szólalt fel.

A memorandumnak azzal a részével foglalkozott, amely rámutat arra, hogy az agrárblokk helytelenül azt, hogy a költségvetésnek öt százalékkal való restringálását a földmívelésügyi tárcára is kiterjesztik. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy államháztartásunk csökkentése már akkor szándékában volt, amikor még feleslegesen zárultak a költségvetések, mert hiszen ennek kellett lenni az első lépésnek, ha azt akar-

juk, hogy a terhek csökkentésével olcsóbbá tegyük a termelést, ajnos, nem tudtuk a tervet úgy keresztül vinni, ahogy akartuk, azonban ebben nem a kormány a hibás.

Az államháztartás főbevételeit a vám és a forgalmi adó ezen a téren csökkentés mutatkozik, pedig ez az összes bevételeknek egy-egyedrészt tette ki.

Mindenki érezte annak lehetetlen voltát, hogy továbbra is passzív külkereskedelmi mérleggel dolgozzunk, mert ez lassanként az ország eladósodására vezet. Olyan gazdasági politika bevezetésére volt tehát szükség, amely mellett a kereskedelmi mérleg passzívitása megszüntethető és keresztülvihető az, hogy a magyar jogasztó beljöldi árut vásárol, tehát támogatva a hazai termelést. E' is értük célunkat.

Kereskedelmi mérlegünk ugyszólván majdnem aktívává vált, mert a passzív csak néhány millió.

A behozatal csökkentésével egyidejűleg azonban csökkentek a vambételek és a vámmal kapcsolatos forgalmi adó bevételek. A költségvetésnek öt százalékkal való csökkentése csak minimális mértékben elegendő ahhoz, hogy államháztartásunk egyensúlyos fentmaradjon. A költségvetés csökkentése során a földmívelési tárcánál azt a szempontot tartották szem előtt, hogy elsősorban azokat a kiadásokat csökkentjük, amelyek jók ugyan, de nem okvetlenül szükségesek.

Reméljük, hogy az államháztartás bevételei javulni fognak

s a javulás bekövetkezése után mutatkozó feleslegeket elsősorban a beruházási jellegű és földmívelési tárcától részben elvonott kiadások pótlására fogják fordítani. A hitelben a legfőbb baj az, hogy a pénz olyan drága, hogy a termelők nem bírják el. Itt megfelelő hosszú lejáratú kölcsönrel lehet segíteni, aminek azonban, sajnos, ma nincs meg a lehetősége. Ezért jutott a kormány arra a gondolatra, hogy átmenetileg rövid lejáratú hitelekkel segítsen olyan formán, hogy ezeket hosszú időre biztosítsák is, hogy mikor le járnak, megújíthatók legyenek. Átmenetileg csak arra lehet gondolni, hogy olyan rövidlejáratú hitelt szerezzenek, amely mégis az aratás idő tartamáig terjed és ezalatt az egy vagy másfél év alatt lehet majd hosszulejáratú hitelt biztosítani. Most nem volna helyes a nemzeti pénzügyi elsőnek megjelenni kölcsönért, mert csak kedvezőtlen feltételek mellett kaphat.

Most jön a gyufa-kölcsön harmadik részlete s ez az összeg dollárban rendelkezésre áll. A kormány foglalkozik azzal, hogy már a legközelebbi időben ezt az összeget mai formájában a gazdaközönség kezére juttatja.

A jövedelmi adó rögzítése azt célozza, hogy az adófizetőket megkíméljük a reklámokkal járó kellemetlenégektől. A felmondási határidő január

Harisnya és zsebkendő

nagy választék

állandó újdonságok.

Kipróbált minőségek.

KARDOS LÁSZLÓ

DEBRECEN, KOSSUTH UCCA 9.

Elsőrendű vászon- és lengye üzlet.

Alapítási év:

1831.

Szigorúan szabott készpénzárak.

Kiváló minőségek. Szakszerű kiszolgálás.

Modern rádiók, csillárok

varrógépek, kerékpárok, gramofonok a legnagyobb választékban, legolcsóbb árban

6, 12, 18 havi rész'etre

Katz Andor cégnél

Piac ucca 83. (Király ucca sarok.) Telefon 7-78.

31-ében van megállapítva, azonban a Ház felhatalmazást adott nekem arra, hogy a határidő megváltozásáról intézkedhessem. Intézkedni is fogok abban az irányban, hogy aki fel akarja mondani a rögzített jövedelemadót, még egy bizonyos ideig megtehesse ezt és akkor az adóalapot új tárgyzás alá vesszük és ha annak szüksége mutatkozik, az illető megfelelő adóeszkálásban részesülhet. Meggyőződésem, hogy csak úgy tehetjük rentábilissá mezőgazdasági termelésünket, ha egész állami szervezetünket nagyon leegyszerűsítjük és kiadásainkat ezáltal lecsökkentjük. Alkalmazkodni kell ahhoz, hogy megcsontított ország vagyunk, egyszerűen és takarékosan kell élnünk, mert csak takarékosan érjük el, hogy pénzügyi függőségünk ne csak a papíron, hanem a valóságban is megtartjuk.

Ezután

Bud János kereskedelmi miniszter szólt fel.

Hangsúlyozta, hogy tarifapolitikánkban továbbra is a gazdasági politikai szempontoknak kell érvényesülniök. Az államvasutaknak nagy beruházásra van szükségünk üzemi képességünk fenttartása érdekében. Elég csak arra hivatkozni, hogy Európában egyedül a mi sínparunkat cserélték ki a legrégebben. Kocsiparkunknál is alkalmazkoni kell a gazdasági viszonyokhoz. Ha a viláfgazdaságba be akarunk kapcsolódni, speciális kocsikra van szükségünk s a gépberendezésen is javítani kell gyorsaság tekintetében. A MÁV-nak igen olcsó a személytarifája. Megoldást kell keresni, hogy ahol aránytalanság mutatkozik, az megszüntettesék. Hangsúlyozta, hogy mindent el fog követni a jövőben, hogy a vasúti tarifapolitika terén a gazdasági élet méltányos követeléseit részestüljenek. Különösen abban az irányban, hogy termelésünk versenyképességét biztosíthassuk a külfölddel szemben.

Erdélyi Aladár szólt fel ezután, majd az ülés véget ért.

Ujabb részletek a biharkeresztesi szerelmi drámáról

Biharkeresztesi tudósítónk az előbbi részleteket jelenti az ott történt szerelmi drámáról:

Tornyai Sándor rendőrfőtörzsőrmester, aki Hajdusoboszlóról került a biharkeresztesi határrendőrséghez, már három éve külön élt feleségétől és fiától. Mikor másfél évvel ezelőtt Biharkeresztesre helyezték, megismerkedett az akkor 17 éves Valent Zsófiával, akivel azután vadházasságban élt együtt. Tornyai józan állapotban higgadt, rendes ember volt, de ha ivott, gorombán viselkedett. Ilyen kor sokszor meg is verte Valent Zsófiát.

A lányt nagyon elkészerítette — hogy bár Tornyai állandóan házasságot ígér neki, nem tudott elválni feleségétől. Fokozta az elkészeredést, hogy az elmúlt öszön gyermeke is született, bár a gyermek pár napos korában meghalt. Az ellentét mindig nagyobb lett közöttük, míg az elmúlt szombaton Valent Zsófia kiadta a Tornyai útját és kijelentette, hogy inkább cselédnek áll, mintsem tovább töltsön ezt az állapotot. Tornyai bánatában ivásnak adta magát. Egész éjjel járta a biharkeresztesi kocsmákat. Vasárnap délben ismét elment a közös lakásra. Hogy ott mi történt, nem lehet kideríteni, mert az esetnek szemtanúja nincs.

Szabó Zsuzsika, aki Valent Zsófiának régi barátja, déli 12 óra körül be akart menni a házba, de az ajtót zárva találta és a konyhából hörgést hallott. Jajveszékelye szaladt Molnár tiszthelyetteshez, aki futva ment az eset színhelyére. Erélyes kopogtatására belülről kinyílt az ajtó. — Az ajtó előtt eszméletlenül, szörnyű sebtől vérezve feküdt Valent Zsófia, akinek még volt annyira ereje, hogy megfordítsa a kulcsot az ajtó zárában.

Benn, a szobában, átlótt koponyával holtan feküdt Tornyai Sándor. Bár a leányt nem lehetett kihallgatni, mert egy pillanatra sem tért eszmélethez, bizonyos, hogy menekült Tornyai elől, mert a rendőr revolveréből hat lövés esett, amelyből három talált — míg három a falba furódott.

Az azonnal előhívott mentőautón a berettyóújfalui közközházba szállították a haldokló Valent Zsófiát, akis este 9 órakor — anélkül, hogy magához tért volna — sérüléseibe behalt. Tornyai eltemetéséről a rendőrség gondoskodott, míg Valent Zsófiát szegény napszámos édesapja temettette el, kinek egyedüli gondviselője volt.

ELÉGETTE MAGAT, MERT FAJT A GYOMRA.

Bukarestből jelentik: Borzalmas módon vetett véget életének az elmúlt éjszaka Rauwenger Bernard, bukaresti, előkelő tőzsdés. Néhány hét óta sárgaságban szenvedett és gyomorbántalmak kínozták. Ezért öngyilkosságra készült. Felesége észrevette szándékát és elrejtett a lakásban minden olyan eszközt, a mivel férje életében kárt tehetett volna. Az éjjel Rauwengernek nagy kínjai voltak és elküldte a feleségét egy közeli bodogába, hogy hozzon neki valami ennivalót, mert gyomra valószínűleg az éhségtől fáj. Mihelyt az asszony a lakásból kilépett, Rauwenger magára gyújtotta az ágyat, amelyre előzőleg egy liter benzint öntött. A visszatérő feleség lángtengerben találta a lakást. Tűzoltók jöttek, a tüzet eloltották. Rauwenger azonban teljesen szénáégett.

Válogatott fajtalmák, véranarancs, mandarin Boszniai és kaliforniai aszalt szilva, Zöldborsó, zöldbab, paradicsom konzervek nagy választékban

Pálffy Tibor és Társa, Kossuth u. 7.

A világhírű Telefunken

cég rádiómérnöke és szakemberei néhány napi itt tartózkodásuk alatt kötelezettség nélkül lakásán bemutatják a legjobb és legmodernebb

Telefunken hálózati készülékeket.

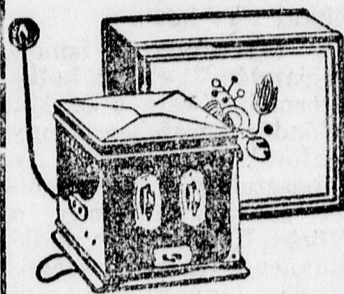
Ne mulassza el ezt a kedvező alkalmat!

Tegyen összehasonlítást!

6--12 havi részlet!

Érdeklődni lehet:

Magyar Közlésvivselők Fogyasztási-, Termelő- és Ertekesítő Szövetkezele
Rubázati osztály.

TELEFUNKEN 31W
ARCOPHON 4
HANGSZÓRÓVAL

DEBRECEN, VAR UCCA 1. Tel. 10-55.

A tisztviselők helyzetük javítását várják a hágai egyezmény után

Budapest, január 29. A közzolgálati alkalmazottak nemzeti szövetsége szerdán délután tartott az évi első országos elnöki bizottsági ülését. A megnyitó beszéd után dr. Javoriczky Jenő vezértitkár fejtegette, hogy amikor a jóváérteli kérdés az országra nézve bizonyos mértékben kedvezően alakul, a közzolgálati alkalmazottak méltán várják,

hogy helyzetük általános megjavítása, az automatikus előléptetési rendszer életbeléptetése, a lakáspénz és családi pótlék felemelése, a tisztviselői kölcsönök és a fizetési előlegek kedvezőbb megadása, a nyugdíj járuléki alap, valamint az özvegyi és árvaalap kielégítő felhasználása tekintetében a szükséges intézkedések mielőbb megtörténjenek.

Budapesten csak két és fél százalék a vigalmiadó a némafilmet játszó moziknál

A „Mozivilág” című szaklap írja a következőket:

A válságos helyzetben lévő mozi szakma krónikájában végre egy kedvező eseményt is fel lehet jegyezni. Nem kell bővebben beszélni arról, hogy a súlyos vigalmiadó milyen nagy teherterelt jelent már rég a filmszínházakra és legutóbb még az a veszedelem is fenyegetett, hogy az amugy is súlyos vigalmiadót még felemelik.

A MMOE azonnal újabb akcióba lépett a vigalmi adó tervbevetett emelése ellen és ennek az akciónak meg is van az öröndetes eredménye. Remete Viktor székesfővárosi tanácsjegyzőnél az elmúlt napokban ankét volt, amelyen Remete tanácsjegyző megértően hallgatta meg a filmszínháztulajdonosok panaszait és az érvelését a vigalmi adó felemelése ellen. Az

ankét eredményeképpen a főváros 6 százalékosan állapította meg a vigalmiadót a hangos filmet játszó filmszínházakban és 2½ százalékosan azoknál a moziknál, amelyek néma filmet játszanak.

Az erre vonatkozó rendelet már a legközelebbi napokban megjelenik és visszamenőleg január 1-től kezdve bír érvénnyel s így a pauszálé megállapítás természetesen megszűnik.

A debreceni mozik ötször és hat-szor magasabb vigalmi adót fizetnek és most a debreceni mozitulajdonosok is mozgalmat indítottak a vigalmiadó mérséklése érdekében.

SZABÓ DEZSŐ „A MEGTÉRT ROMÁN TESTVÉR”.

Bukarestből jelentik: A Curen-tul tegnapi számának első oldalán üdvözli Szabó Dezsőt — „George Mille-t”, mint megtért román testvért, akiből anyja vére váltotta ki a nemzetcseserelő gondolatot. — A Curen-tul kilátásba helyezi, hogy George Mille-t Bukarestben nagy ünnepséggel fogják várni és a Carol alapítvány irodalmi alapjából gazdagon megjutalmazzák.

Dr Jánossy Gyula egyetemi tanár- segéd felesége érdekes előadást tart január 31-én este 7 órakor a Kollégium dísztermében

A modern nő a szociális szellem szolgálatában Németországban és nálunk. — Ezen a címen számol be hathetes külföldi tanulmányútjáról.

A szociális problémák, különösen azok, melyek a nők társadalmi helyzetével kapcsolatosak — egyre szélesebb rétegeket érintenek és érdekelnék.

A nők helyzete nem minden országban egyforma, épen ezért igen érdekes az a kérdés, hogy mi a különbség a külföldi és Magyarországon leányainak a helyzete között. Szemben áll két felfogás egymással és pedig az egyik tábor azt kívánja, hogy a nők vonuljanak vissza az ugynevezett hivatalkától és az ilyen természetű kegyelmező pályáktól, maradjanak meg az igazi női hivatás keretei között, családi élet, stb., a másik tábor viszont szívesen látja a nőket a munkahelyeken, melyek közül nem egy olyan terület van, ahol egyenesen kedvezőbb a nő a türelmi vagy idegmunkára.

„A modern nő a szociális szellem szolgálatában Németországban és nálunk” címen tart az előbb említett érdekes problémákról előadást dr Jánossy Gyula egyet. tanársegéd felesége, aki a német Vörös Kereszt meghívására és a magyarországi Vörös Kereszt megbízásából nemrégiben hathetes tanulmányi uton kint járt Németországban. Behatóan megfigyelte a szociális intézményeket, végigjárta Berlint, Drezdát, Hamburgot, Münchent. — Az összes népjóléti és szociális intézményeket meglátogatta, mind-

egyik adminisztrációjában tehát munkavitelében, ténylegesen részt vett, még pedig a leggyakorlatibb módon, úgy hogy ő maga is dolgozott.

Mindenütt a legnagyobb szeretettel fogadták s a legelőzékenyebben állottak rendelkezésére, nagyon sok értékes dologra hívták fel figyelmét, úgy hogy tanulmányútjáról valóban gazdag tapasztalatokkal tért haza.

Ezeket a tapasztalatait ismereteli majd január 31-én a kollégium dísztermében este 6 órakor tartandó előadás keretében. Hogy milyen fontosak és értékesek a külföldi tapasztalatai, mi sem bizonyítja ezt jobban, minthogy a magyar Vörös Kereszt Egyesület nevében Lukács Sarolta országos alelnök dr Jánossy Gyulánét Németországból való visszatérése után azonnal felkérte, hogy Budapesten tartson beszámoló előadást. Ez meg is történt óriási közönség és rendkívül nagy érdeklődés mellett, ami minden tekintetben érthető azelőtt, aki valamit már hallott a nők szociális helyzetéről, a mely Németországban fennáll.

Egészen bizonyos, hogy a debreceni előadás alkalmával szűk lesz a kollégium díszterme, mert bizonyára itt is sok százan vannak, akiket a legnagyobb mértékben érdekel mind az, amit dr Jánossy Gyuláné a hat hét alatt Németországban látott és tapasztalt.

Mégis beszerzi a város a tüzoltóság részére a Magirus tolólétrát

A debreceni tüzoltóságnak van egy tolólétrája, a nev azonban az itteni magas házak miatt nem felel meg céljának, mint ahogyan ezt a Bika tetőtűzének oltásánál beigazolta. Emiatt a város új és nagyobb tolólétrát kíván beszerezni. Már elég régen ajánlatot kapott a Magirus ulmi gyártól, amely annak idején 50.380 pengőért hajlandó lett volna szállítani a 40 méteres tolólétrát. A közgyűlési határozatot azonban a miniszter nem hagyta jóvá és azt kívánta, hogy belföldről szerezzék be a létrát. Újabb ajánlatot kért a város, azonban a belföldi cég 72.600 pengőért szállította volna a tolólétrát. A nagy differencia miatt a város 1928-ban újra felírt a miniszterhez, hogy engedje meg a Magirus beszerzését, mert hiszen a belföldi cég is azt szállította, csak drágábban. Érdekes az ügyben, hogy közben Budapest megkapta az engedélyt két Magirus beszerzésére.

Vége 1929 júniusában úgy döntött a miniszter, hogy megengedi a Magirus beszerzését, mert az 50 százalékkal olcsóbb.

Természetes, hogy a gyár ilyen hosszú ideig nem tartotta fenn eredeti ajánlatát, mivel azóta az anyag ára nagymértékben emelkedett. Újabb ajánlatokat kértek, amelyek közül a legolcsóbb megint a Magirus volt 65.880 pengővel. Fedezetként azonban csak 55.710

pengő áll rendelkezésre. A Magirus cég azt írta a városnak, hajlandó a tolólétrát úgy szállítani, hogy a gép átvételekor csak 55.710 pengőt fizessenek készpénzben, a többi kamatmentesen hitelezzi, míg 1931-es költségvetés terhére kifizetik.

A kisgyűlés ülésén Polgár István azt javasolta, hogy próbálják meg a differenciát úgy előteremteni, hogy megkérik a biztosító intézeteket, adják össze a szükséges összeget. Véleménye szerint tulajdonképpen a biztosító intézetek legfőbb érdeke, hogy megfelelő nagyságú tolólétra álljon rendelkezésre, mert hiszen ez a legfőbb eszköze annak, hogy a nagyobb kárt elhárítsák.

A kisgyűlés azt javasolja a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek, hogy ilyen feltételek mellett, mint amit a gyár ajánlott, vásárolják meg a tolólétrát. Polgár javaslata felett nem határoztak, mert nincs jogalap, mellyel a biztosító intézeteket kényszeríteni lehetne a rájuk eső összeg megfizetésére.

Részletfizetésre tüzelőanyag

beszerezhető a

Közfelügyelők Szövetkezeténél

Iroda: Salétrom-u. 34. Telefon 14-34. 10-55. 9-90.

A Debreceni Egységspárt szervezési mozgalmái

A Debreceni Egységspárt körzeti bizottságai a legutóbbi hetekben erőteljes munkát tettek fel. Mindenütt a körzeti helyi bizottságok újjászervezése van folyamatban, továbbá a képviselőválasztói névjegyzékek kiigazítása, terén dolgoznak jelenleg a körzeti bizottságok.

A szervezkedés terén a legközelebbi napokban a következő választókörzetek bizottságai tartják meg üléseiket, mindenütt saját körzeti helyiségükben:

A 3. számú szavazókörzet a Schaff Gyula vendéglőjében, Kassai út (Hadházi ucca) 10. szám alatt, Kása Vince elnöklésével tart ülést a mai nap folyamán, este hat órai kezdettel.

Február hó másodikán, vasárnap több körzet tart fontos tárgyu ülést, és pedig:

A 18. számú körzet délelőtt 11 órai kezdettel a pártközpont tanácstermében, dr. Tóth Endre kir. közjegyző elnöklésével, (Ferenc József út 26. sz. első emelet).

A 19. számú körzet délután három órai kezdettel a Tóth István-féle vendéglőben, (Bethlen ucca 27.) Simay István igazgató elnökle alatt tartja értekezletét, míg a

11. számú szavazókörzet, G. Suta Gyula igazgató elnöklésével a Czákó-féle, Böszörményi úti vendéglőben levő körzeti helyiségben jön össze értekezletre, a folyó ügyeket megbeszélendő.

Ezzel szemben több szavazókörzet, — mint arról lapunk hasábjain már hírt adtunk, — meg is tartotta ezévi

tisztújító ülését így a legutóbbi napok egyikén, január hó 26-án, a Farkas-féle, Csap ucca vendéglőjében levő körzeti helyiségben, a 20-as számú szavazókörzet tartott népes értekezleten választotta meg új tisztikarát és pedig elnökké: dr. Merker Mártont választotta meg, társelnökök lettek: id. Farkas Mihály és Jándy Bálint, alelnökök: Bonyi Gyula és Erdély Péter, jegyző: Dull József, titkár: ifj. Farkas Mihály, titkárhelyettes: Forgách István, járásvezetők: Kardos József, Kivács Imre, Zöld Bálint, — Csákó Mihály, megbízottak: Salágyi József és Matesy Péter, körzeti választmányi tagok: Nagy Gébor, Rakai István, Antal Ferenc, Molnár Ferenc, Molnár István, Bakos István, Nagy Sándor, Szabó Károly, Szabó Sándor, Bence Mihály, id. Tóth Miklós, Varga László, ifj. Posta János, Szathmáry Ferenc, Debreceni Miklós, Varga József, Barta Ferenc, ifj. Tóth András.

Az Egységspárt kerületi elnöksége felkérte a választóközönséget, hogy az említett gyűléseken minél nagyobb számban jelenjenek meg s figyelmezteti a választópolgárságot, hogy mindenki a legsürgősebben nézzen utána annak, hogy a képviselői választó névjegyzékbe fel van véve, mely ügyben, ha bármilyen tanácsra van szükség, jelenjen meg bárki az Egységspárt központi irodájában, Ferenc József út 26. szám, első emelet, ahol minden felvilágosítást készséggel megadnak.

Megállapította a város a polgári iskola segélyét

A polgári iskolák a növendékek létszáma arányában részesülnek segélyben.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága a polgári iskolák segélyét 34.368 pengőben állapította meg és egyuttal kimondta azt is, hogy ezentúl a polgári iskolák a növendékek létszámának megfelelő arányban részesülnek városi segélyben.

Ennek az elvnek megfelelően a 34.368 pengő segélyt a következőképen osztják meg:

A kereskedelmi polgári 7231 P, a ref. kollégiumi polgári 1531 P, a ref. polgári leányiskola 8507 P, a római katolikus polgári fiúiskola 4764 P, a kath. polgári leányiskola 7401 P, az izraelita polgári iskola 4934 pengő segélyt kap. Ezt a javaslatot a kisgyűlés legutóbbi ülésén tárgyalták és ez alkalommal Fejér Ferenc dr felszólalásában kijelentette, hogy a javaslatot elfogadja, de kéri, hogyha a város jövőben jobb anyagi helyzetben lesz, emeljék fel ezt a segélyt.

Dr. Vásáry István polgármester válaszolt a felszólalásra s kifejtette, hogy ha a városnak kell magára vállalnia a terhet, akkor a város magához veszi az iskolákat is. Ha az egyházak maguknak akarnak iskolát, akkor kell, hogy a kötelezettségeket is vállalják. Ha az egyházak a segélyen felüli költséget nem tudják

vagy nem akarják viselni, akkor a város átveszi a terhet, de átveszi az iskolák felett a rendelkezést is.

Dr. Juhász Nagy Sándor válaszolt a polgármester szavaira. — Rámutatott arra, hogy a polgármesternek ez a kissé merev álláspontja inkább csak az ad absurdum következtetést akarja kifejezni. Véleménye szerint itt csak a segélyek kismérvű emeléséről van szó. Egy intézet, amely 7—8000 pengő segélyt kap, évenként 40—50.000 pengő költségvetéssel dolgozik és legalább 20—25.000 pengő deficitje van.

— Indokolt tehát az a kérés —, hogy a jövőben, ha a város pénzügyi helyzete megengedi, abban az esetben az egyházak előterjeszték kérésüket a segély lehető fel-emelése iránt.

Egyébként a javaslatot elfogadja.

A kisgyűlés szintén megszavazta a javaslatot.

Weisz kelemestő

Arany János-u. 7.

fest, tisztít.

Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Jóminőségű téglák és cserép

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Hatvan ucca 113. sz. III. em. Telefon 610.

Egy bíchkeresztesi gazda meghalt boro-válkozás közben — éjjel meghalt a virrasztóasszony is

Ritka érdekességű kettős halál-
eset történt az elmúlt héten Bihár-
keresztesen. Szóke Bálint, 73 éves
gazda, aki magas kor ellenére is
jó egészségnek örvendett, a délelőtti
órakban a borbélyhoz indult. Ut-
közben vidáman elbeszélgetett ismer-
őseivel, majd betért Máthé Imre
borbélyműhelyébe, ahol borotválko-
zás közben esedékesen pipázgatott.
Egyszerre kiesett a pipa a szájából.
Egy hang nélkül meghalt. A pár

pillanat mulva előhívott dr. Rejtő
József orvos már csak a halált kon-
statálhatta.

Este, mint a falun szokás, vir-
rasztó asszonyok énekeltek az
öreg gazda ravatalánál. Köztük
volt Antal Mihályné is, aki éjjel
körül ment haza. Otthon lefeküdt.
De úgy látszik, hasonló sors volt az
ő számára is megírva a sors köny-
vében: hozzátartozói reggel halva
találták. Őt is szívzselhűdés érte.

Olcsó kölcsönt keres 3 város

Felülvizsgálják Miskolc pénzügyi helyzetét.

Miskolc, jan. 29. A hágai egyez-
mény nyomán aktuális lett a
harmadik egyesített városi köl-
csönkeio lefolytatása.

A városok sorában Miskolc kü-
lföldön nehéz helyzetben van. Az
1929 évi költségvetésben megköze-
lítőleg 400 ezer pengős bevételi
deficit mutatkozik. Csökkennek a
városi jövedelmek. Kevesebb a
kenyér-, a hus-, a borfogyasztás és
ezzel egyenlő arányban — apad
a város bevétele. A városnak leg-
alább 350—400 ezer pengő forgó-
tőkére volna szüksége. Enélkül az
élete csak vegetálás és tengődés
egyik napról a másikra. Kiegészít-
síti a bevételi deficitet és a for-
gótőke hiányát a tulkiadás, mely
az évek során megközelítőleg egy
millió pengőre rugott. Olyan pénz
ügyi viszonyokba került tehát a
város háztartása, amelyeknek lik-
vidálása elől kitérni nem lehet.

Hodobay polgármester, aki biz-
almas ülésre hívta össze a pénz-
ügyi bizottságot, részletekre me-
nően megtárgyalta a helyzetet. A
valóság az, hogy Miskolc városá-
nak a tulságosan drága Speyer-
kölcsönökön kívül majdnem há-
rom millió pengőre rugó függő-
adóssága van. Az adósságok rendezése
a városnak és az adófizető
közönségnek elsődrendű érdeke. —
Két szűkebb bizottságot delegáltak,
egyrészt a városi üzemek
rentabilitásának a megvizsgálá-
sára, másrészt a város pénzügyi
helyzetének felülvizsgálására.

Az egyik szűkebbkörű bizott-
ságnak az a feladata, hogy revizió
alá vegye Miskolc városának
kormányhatóságilag jóváhagyott
1930 évi költségvetését. — A má-
sik bizottság feladatába az tartozik,
hogy sorra vizsgálva a városi
üzemek kereskedelmi és mű-
szaki vezetését, megállapítsa azok
rentabilitását, illetve deficitjét,

hogy ennek megfelelően határoz-
ni lehessen a városi üzemek jövő-
jére nézve.

A közel hárommillió pengőre
rugó függőtartozás rendezésére
kölcsönt kell felvenni. Ennél a
pontnál kapcsolódik bele Miskolc
a városok általános akciójába. —
Néhány nappal ezelőtt Miskolc,
Debrecen és Szeged polgármeste-
rei együttesen tárgyaltak egyik
budapesti nagy bank vezetőségé-
vel kölcsön ügyében. E három vi-
déki városnak megközelítőleg 13
—14 millió pengős kölcsönigénye
van.

Mindegyik városnak sürgősen
pénzre van szüksége és pedig a
Speyer-kölcsönnel sokkal kedvező-
bb és olcsóbb kamatozású hitel-
re. Az együttes városi kölcsönak-
ció egyébként is időszerű. A há-
gai egyezményt követően több-
rendbeli ajánlatot kaptak a vá-
rosok. Ennek oka az a pénzűzés,
amelynek jelei a nemzetközi, fő-
képpen angol, francia, német és
holland piacokon máris jelentkez-
nek. Több fővárosi pénzügyi rész-
séről is készség van a vidéki vá-
rosok hiteligényének kielégítésé-
re. A városok tehát most abban
biznak, hogy a mai 13—14 száza-
lékos kamatteher helyett 6—7,
vagy legfeljebb nyolc százalékos
pénzhez jutnak.

Jogossá teszi ezt a reményüket
az is, hogy a pénzügyi kormány
is rokonszenvesen fogadja a har-
madik együttes városi kölcsönak-
ció lebonyolításának tervét. — A
harmadik együttes kölcsönkeio
sikeres lebonyolítása nyomán a
városok hosszulejratu, olcsó ka-
matozású kölcsönhöz jutva, visz-
szafizethetik majd a drága ka-
matozású Speyer kölcsönöket, ki-
egyenlíthetik függő tartozásukat
és talán még újabb beruházás-
kat is végezhetnek.

Különös lelet egy békéscsabai fűszerkereskedésben

Kilenc és fél kilós arzénos csomagot találtak egy békéscsabai kereske-
dőnél.

Gyula, január 29. Békéscsabán,
Hajdu Lajos, békéscsaba—erzsébet-
helyi fűszerkereskedőnél valami
adósság ügyében Forrai Lajos ügy-
véd és Fiszler Nándor végrehajtó
tegnap délután foglalat eszközlött.
A kereskedő nem volt otthon és fe-
lesége állt az ügyvéd és végrehajtó
rendelkezésére. Ezek sorra lefoglalták
az üzletben található árukat. Az
egyik fiókot azonban Hajduné több-
szöri felszólításra sem akarta ki-
nyitni. Kijelentette, hogy inkább ö-
ngyilkos lesz, de nem nyitja ki a
fiókot. Ez nagyon gyanusnak tűnt
fel és a végrehajtó hivatalos hatal-
mával élve, saját maga nyitotta ki
a fiókot. A fiókban egy csomagot
talált és a csomagban arzén volt. A

csomag eredetileg 9 és fél kilós volt,
amelyből azonban hat kiló arzén
már hiányzott. A végrehajtó és az
ügyvéd zárlat alá vették a csoma-
got. A gyógyszerárban megállapí-
tották, hogy a csomagban arzén és
szódakeverék van. A szenzáció le-
letről azonnal értesítették a rendőr-
séget, amely megindította a vizsgá-
latot. A vizsgálat folyamán a máso-
dik szenzáció az volt, hogy Hajdu
Lajos eltűnt és sehol sem lehet rá-
találni. Felesége semmit sem tud a
hollétéről. A leletről jelentést tettek
a gyulai ügyészségnek, ahonnan
ma délután szállt ki a vizsgáló-
bizottság. A megtalált porok hiva-
talos vizsgálata ezután történik
meg.

Reinhammer Rezső büntetését jogerőre emelte a Kuria

Kommunisták bűnügye a Kúria előtt.

Még a kommunizmus alatt történt,
hogy a debreceni terroristák vezéré-
nek, Reinhammer Rezsőnek paran-
csára 12 terrorista halálra ítélte Ru-
bin Farkas gyárgazgatót és fiát, Ru-
bin Lajost, Rubin Lajosnak sikerült
elmenekülnie a kivégzés színhelyéről,
de Rubin Farkast menekülése közben
a terroristák agyonlőtték. A gyilkos
terroristák csoportjából többen a bűn-
tetés elől külföldre szöktek s ezek kö-
zött volt Papp Gyula is, aki azonban
később visszatért és a Szántó-téle ösz-
szeesküvés kapcsán világosság derült
debreceni szereplésére is, mert a bí-
róság hétévi fegyházra ítélte. A deb-
receni tábla ezt a büntetést négyévi
fegyházra szállította le. Semmiségi pa-
nasz folytán most került az ügy a
Kúria elé, amelynek Szilvek-tanácsa
jogerőre emelte a debreceni tábla
ítéletét.

A DEBRECENI TÁBLA ÍTÉLETÉT BARAXA ZOLTÁN BÜNYGÉBEN IS JÓVÁHAGYTA A KURIA.

Baraxa Zoltán budapesti lakatos-
segéd a kommun alatt mint vörös-
őrparancsnok szerepelt Miskolcon. A
kommun után a detektívek elfogták,
azonban a volt vörös szakasparancs-
nok megszökött és Csehszlovákia felé
vette útját.

A határmenti Tarnya községben
összetalálkozott egy esztergomi zene-
tanárral, Vibád Lajossal, Vibád érté-
kes csomagokkal útazott, vele volt töb-
nagyértékű hangszere, az újjain gyű-
rük, a zsebében aranyóra, aranylánc
és ötezer cseh korona készpénz. —
Baraxa felajánkozott a zenetanár-

nak, hogy átkíséri Magyarországra s
a zenéssel nekivágott a hegyeknek.
Hogy útközben mi történt, azt egész
pontosan sohasem lehetett megálapí-
tani, tény, hogy Vibád Lajost nem
messze a magyar határtól, borzalmas
kegyetlenséggel meggyilkolva minden
éretékéből kitörzsva találtak meg a
környekbeli lakosok a következő nap.
Baraxának nyoma veszett, de akad-
tak tanúk, akik hasonló személy-
leírásu fiatalembert láttak egy hatal-
mas kofferrel Csehszlovákia belseje
felé menekülni. Baraxa ezután a Fel-
vidéken rokonainál húzódott meg, —
majd amikor már tarthatatlanná vált
a helyzete, visszazökött Magyar-
országra és először Feleden lakó szü-
leit kereste fel, majd onnan Buda-
pestre jött és itt álnév alatt belépett a
folyamország kötelekébe. A szörnyű
bűn azonban nem maradtott sokáig
titokban és a hurok egyre jobban szo-
rult a gyilkos nyaka körül. Az ál-
néven szolgáló lakatossegéd meg-
szökött a folyamórségtől, is, de nem-
sokára csendörkésre került és a mis-
kolci törvényszék előtt kellett számot
adnia borzalmas cselekedeteiről. Az
elsőfoku bíróság az állhatatosan ta-
gadó vádlottat bizonyítékok hiányá-
ban felmentette.

A debreceni ítéletábla az újabb bi-
zonyítékok alapján Baraxa Lajost
szándékos emberöléssel párosult rab-
lás büntette miatt tizenkétévi fegy-
házbüntetésre ítélte.

A Kúria most foglalkozott a bűn-
üggyel és a bevújított semmiségi pa-
naszokat elutasította s ezzel a 12
évi fegyházbüntetést jogerőre emelte.

Dr. Miszty Károly és dr. Vass Károly névünnepe az „Angol Királynő”-ben.

Dr. Miszty Károly és dr. Vass Károly névünnepe az „Angol Királynő”-ben.

A debreceni üzletvezetőség évek óta nagy sikerrel ingyenes hivatalos gyors és gépiró tanfolyamot rendez

Balás Károly üzletvezető a gyorsírás és hasznáról. — A szolgálatban sok előnyét látják a gyorsírástudásnak.

Ma már alig van ember, aki ne tudná, milyen nagy előnyökkel bír a gyorsírás az ügyek vitelében ugyszólván minden hivatalban. A gyorsíróélet eljutott addig a pontig, hogy nem kell propagálnia a gyorsírástudás szükségét és előnyeit, hanem maga az élet áll a legelőkeltebben ennek a felvilágosító munkának szolgálatában. Sőt már ott tartunk, hogy egyes hivatalok felismerve azt az értéket, melyet a tisztviselők gyorsírási tudása jelent, saját maguk szerveznek meg tanfolyamokat, melyek éppen szakzerű tanmenetük folytán nagy hasznára vannak az ügyek gyors és pontos intézésének. Csak nem régebben jelent meg az a minisztertanácsi határozat, mely kötelezővé teszi minden állami tisztviselőnek a gyorsírási tudását.

Annak a körülménynek, hogy a gyorsírás olyan rohamosan elterjedt az utóbbi időben Magyarországon is, a magyarázatát abban kell keresni, hogy dr. Radnai Béla megalkotta zseniális rendszerét és dr. Traeger Ernő, miniszteri tanácsos, a gyorsírási ügyek kormánybiztosa, az Egységes Magyar Gyorsírás néven ezt a rendszert országsszerte kötelezővé tette.

Debrecenben is élénk gyorsíró élet fejlődött ki, különösen azóta, mióta a Radnai, illetve az Egységes Gyorsírás rendszere uralkodóvá vált.

Ezzel a rendszerrel tartják már évek óta a debreceni üzletvezetőség gyorsíró tanfolyamait, melyeket dr. Horváth Gyula, MÁV titkár vezet.

Alkalmunk volt ezen a tanfolyamon megjelenni és nagy örömmel állapítottuk meg, hogy dr. Horváth Gyula teljes szakértelemmel, ami pedig a legfontosabb, kiváló gyakorlati érzékkel vezeti hallgatóit. Látszik rajta, hogy ő maga is első sorban gyakorló gyorsíró, aki tudását a gyakorlati életben értékesíti és így minden olyan nehézséget,

mely a gyorsírást tanulók elé tornyosul, saját tapasztalatából jól ismer és éppen ezért könnyen leküzdik tanítványai azokat.

A tanfolyam hallgatói ahhoz képest, hogy a szolgálat miatt milyen kevés idő áll rendelkezésre a tanulásra és gyakorlásra, rendkívül sokat tudnak és igen helyes, egészséges, gyakorlati irányban fejlődnek. Nem a szabályok tanulására fektetik a főszólamot, hanem arra, amit az élet kíván a tisztviselőtől: a gyorsírási tudást. A főnök, ha levelet diktál, nem az a fontos, hogy a szabályokat jól értsék és tudják a gyorsírók, hanem minél megbízhatóbban és sebesen tudjanak írni s azt, amit sztenografálnak, hűen vissza is olvassák. Erre megtanítja tanítványait Horváth Gyula.

Alkalmunk volt beszélgetést folytatni Balás Károly, kormányfőtanácsos, üzletvezetővel, aki a tanfolyamok keletkezéséről a következőket mondta:

— Már régebben felmerült az a terv, egy az igazgatóság, mint az üzletvezetőség kebelében, hogy minél több alkalmazott képeztesse ki gyorsírásra. Természetes az is, hogy a hivatalos életben rendkívül nagy haszonnal jár, ha az alkalmazottak a gyorsírást elsajátítják.

Tulajdonképpen egy ilyen tanfolyam felállítása igen nagy nehézségbe ütközik, amennyiben — sajnos — anyagi eszközök az igazgatóságnak nem igen állnak rendelkezésére, hogy ilyen tanfolyamokat hivatásos gyorsírótanárokkal megszervezzen az intézet kebelében. — Azonban nálunk igen szerencsés körülmény játszott közbe: t. i. az üzletvezetőség egyik buzgó tisztviselője: dr. Horváth Gyula titkár ur, teljes mértékben jártas a gyorsírásban, pedagógiai ismeretekkel is rendelkezik, úgy, hogy egészen nyugodtan rá lehetett bízni a gyorsíró tanfolyam megszervezését és az

egész oktatást. Mintán tehát az igazgatóságtól megfelelő pénzbeli dotációt a gyorsíró tanfolyam felállítására nem kaptunk, dr. Horváth Gyula titkár ur volt szíves teljes önzetlenséggel elvállalni a tanfolyam megszervezését. A célt teljes mértékben sikerült elérni és most már negyedik éve működik a gyorsírótanfolyamunk. 1926-ban kezdődtek gyorsíró kurzusaink. Az első évben 12 kezdő hallgatónk volt, közülük 12 jó eredménnyel végzett. A többiek betegség, vagy szolgálati ok miatt kimaradtak. A többi évek statisztikája a következő:

1927-ben 13 kezdő, 12 haladó.

1928-ban 12 kezdő, 11 haladó.

1929-30-ban 17 kezdő, 16 haladó.

A mostani kezdő tanfolyamon a következő vasúti tisztviselők tanulnak:

Gegus László, Skonda Károly, Vargha László, Csernovitz Tibor, Erdey Zoltán, Gaál István, Zonistyák Mihály, Vadász István, Gábor Gusztáv, Molnár András, Grad Jolán, Skonda Jolán, Doby Rózsa, Gruber Rózsi, Szabó István, Jeney Oszkár, Endes Lajos.

A haladók tanfolyamának hallgatói a következők:

Dr. Szekeres Árpád, dr. Szembravovits Szaniszló, Hrabeczy Emma, Mórász Magda, Lajos Margit, Bittner Kálmán, Hullka Gyula, Gyökös Mihály, Németh László, Doby Gábor, Juhász Gusztáv, Sallay Sándor, Neubauer Elemérné, Higyed Margit és Jobbágy Gábor.

— Kötelező a gyorsírástanfolyamra való beiratkozás és az azon való részvétel?

— Akik az előző években kiképzést nyertek, azokat, mint haladókat a második tanfolyamra már behívtuk, úgy, hogy tulajdonképpen a második évtől kezdve párhuzamos tanfolyamok működtek kezdők és haladók részére. Tehát — bár nem mondható kötelezőnek a tanfolyam, — mégis felszólítottuk a tisztviselőket és alkalmazottakat, hogy akik hajlandók, lépjenek be, egyeseket azonban egyenesen köteleztünk a gyorsírás elsajátítására. Akik a kezdő tanfolyamán kiképzést nyertek, azok számára a haladók tanfolyamán való részvétel kötelező. Hogy minél könnyebben sikerüljön a tanfolyamok megszervezése, az előadásokat a hivatalos órák keretébe

osztottuk be, úgy, hogy tulajdonképpen a hivatalos órák alatt tartanak a tanfolyamok és az illetőknek hivatalos kötelességévé tettük az órák szorgalmas és pontos látogatását.

Ilyen módon igen szép eredményt értünk el, amit legjobban bizonyít, hogy a Gyorsírás Tudományi Társulat részéről dícsérő okleveleket, emléklapokat, elismerést és összesen 39 különböző díjat nyertek gyorsíróink.

Természetesen a jövő évre is szándékozunk ezt a tanfolyamot fenntartani, hogy minél több alkalmazott nyerjen kiképzést a gyorsírásban.

— Tapasztalták-e, méltóságos uram, a gyorsírástudásnak gyakorlati hasznát az ügymenetben?

— Feltétlenül van haszna, ami megnyilvánul nagyon sok gyakorlati esetben. Például nálam is előfordul nagyon sokszor, hogy sürgősen kell fogalmazványt készíteni, melynek megírása bizony hosszú időt venne igénybe, így azonban, — mivel kiképzett gyorsírónő áll rendelkezésre, — ez a munka nagyon gyors és könnyűvé válik. De az ügyosztályokon is használják a kiképzett gyorsírókat; a fogalmazási teendőket, különösen olyan sürgős ügyekben, ahol lehetőleg a legminimálisabb idő alatt kell az intézkedéseket foganatosítani, nagy haszon a gyorsírás alkalmazása. Igen értékes szolgálatokat tesz a gyorsírástudás az értekezleteken, ahol a jegyzői teendőket gyorsírást tudó tisztviselő látja el; általában minden olyan megbeszélésen fel szoktuk használni a gyorsírást, ahol szükséges, hogy az ott elhangzottakat feljegyezzük és így hű módon örökítsük meg a tanácskozás eredményét, ami rendes írással semmi esetre se volna hűen eszközölhető.

— Nem hagyhatom szó nélkül a gyorsírási tanfolyamainknak azt az eredményét sem, hogy kis újságot adnak ki gyorsíróink, mely rendkívül hasznos, mert a főszólam Horváth Gyula titkár ur arra fekteti, hogy a tanfolyam hallgatói főként a vasúti szakkifejezésekben és azok sztenografálásában nyerjenek tökéletes kiképzést, ennek pedig elsőrangú segédeszköze ez a gyorsírási szaklap, amelyet maguk a tisztviselők írnak meg.

Hideg a vasláb, de meleg a szív

— Regény —

Írta: Péterfia József

(14)

Aztán gyorsan beszéltek még mindenféleképp. — tarka összevisszaságban — irodalomról, művészetről, sőt filozófiáról is. Mohón cserélték ki nézeteiket, mint akiknek sok mondanivalójuk van és csak kevés idő áll rendelkezésükre. Mikor a leány olaszországi utjáról, Firenzéről, a Santa Maria Novelláról beszélt és pompás élményeit hűvel magyarázta, — közeledtek a buffet felől a többiek, az udvarlók. Noémi mélyen belenézett Egon szemébe és meggyőződéssel mondta:

— Bár maradtak volna még. Sokszor olyan nehéz az üres fecsegésük... Nem bírom elviselni...

Egonnak most már nem volt szerepe. A többiek, különösen Andor, a gazdag gyáros fia, követelősen léptek fel, a régebbi udvarlói jogán rögtön uralták a helyzetet, fontoskodva beszéltek apró-cseprő semmiségekről, friss pletykákat hoztak. Egont ugyszólván észre sem vették és számára csak oldalpillantásai voltak, melyekben az a kérdés vibrált: mit keres itt ez az idegen. Egon nagyon szerényen vett részt ettől fogva a tárgyalásban. A kínos helyzetnek az vetett végét, hogy Noémit elkérték a tánchoz. Ettől kezdve újra a tánc vette át birodalmát és Egon ismét egyedül maradt és csak Henrikkel válthatott néhány szót, aki néhány tour után feléje nézett.

Noémi irtóztott a bál hajnalok agyon-táncolt, bevült hangulatától. Szüleivel még hajnal előtt távozni akart. A bankár meg

a többiek maradtak. Noémit Andor kísérte haza. Egon nem tartotta illendőnek csatlakozni, tehát elbucszott tőlük. Noémi hoszszukás, puha bársonyos kezét pillanatra bent hagyta Egon kezében és öntudatlanul, nem kacérkodásból, talán csak az ébredő szimpáthia parancsoló szükségéből, s azt mondta neki:

— Holnap délután 5 felé a Váci-utcán nemde látni fogom, Egon.

Ezt hallva, most már erősebben megnevezte Egont a gazdag gyáros fia. Talán a feltékenység első fullánkjait érezte, de megtartotta a blazirt külszínt és bizonyos leereszkedő tónusban megrázta Egon kezét.

V.

Egon másnap délután nem a Váci-utcai korzóra ment, hanem egy vidéki építőmester szállására, kinak megrendelésre tervrajzot csinált. Sürgős volt a dolog mindkét részről. Az építőmesternek is, Egonnak is. Este, lefekvés előtt jutott eszébe a tegnapi esti fényes bál. A gondolat színes ködfátyolába burkolózva megjelent előtte Noémi alakja, érezte a leány puha kezének melegét, aztán a sokat dolgozó ember törődöttségével elaludt.

A következő reggelen ijedt rettenéssel kapta rajta magát, hogy megint a leányra gondolt. Nem tudta hirtelen megmagyarázni az érzéseit, de érezte, hogy nyugtalan és szívve tolu a vér. Míg máskor husz perc alatt felöltözött, addig most egy óra is beletelt ebbe a megszokott műveletbe. Tünődés fogta el, nem talált semmit, amit keresett, azt sem tudta tulajdonképpen, mit csinál. Ellátogatott hozzá a szerelem első ügynöke, a szórakozottság.

Megijedt. Formálisan megijedt, mint mikor az ember súlyos betegség első jelenségeit észleli magán. Aztán mégis fegyelmelte önmagát és arra gondolt, hogy az ő nagyon szerény anyagi viszonyaihoz nem illik egy ilyen nagyvilági szerelem. Az ő élete folyto-

nos munkára és továbbképzésre van berendezve, nem tölthet el üres órákat a leánnyal, nem korzóhat, nem mehet vele a jégre, zsurokra, mert hisz akkor egykettőre felkopik az álla. Ő nem úgy van, mint a többi kollégái, kik minden hónapban kapják hazulról a bőséges apanaszt. Ő nem ismeri azt a szót: otthon. Neki nincs senkije és ha nem dolgozik, felkopik az álla, sőt tanulmányait sem fejezheti be, pedig igen rövid idő választja már el a végecéltől, a diplomától.

Mikor az utcára leért, amit még sohasem tett, végigmustrálta magát a kirakatok tükrében. Az eredmény még jobban lesújtotta. Ruhája szegényes, kopott. A grófi frakkot ma már visszavitte a kölesönző. Mit keressen ő abban az előkelő, fényűző világban, melyben az a leány él? Hogy menjen ő vánnyadt kabátjában a legfényesebb korzóra. A bálban még csak mutatott valamit a kölesönvett frakkban, állapította meg magában igen tárgyilagosan. De most? Mintha lekapták volna róla az elegáns mázt!

Az egyetemen találkozott Henrikkel, aki így fogadta:

— Hol voltál tegnap? A Váci-utcán valaki nagyon érdeklődött utánad. Találd ki kicsoda?

— Találós kérdéseket akarsz feladni?!

— Nana, ne mimeld az ártatlant, Noémi-ről van szó. Gratulálok hozzá barátom. Elsőrendű siker. Tudod, hogy az a legnagyobb kegy, ha valaki után érdeklődik ez a büszke leány.

Egon szíve nagyot dobbant. Alig bírta palástolna zavarát.

— Nagyon megtisztelő reám Noémi érdeklődése, de bizony én nem igen érek rá korzózni.

— Talán a perpetuum mobilén dolgozol, — humorizált Henrik. — A helyedben én ráérnék egy olyan szép leánnyal foglalkozni.

(Folytatása következik.)

— Jelent-e méltóságos uram, vajmi előnyt a vasuti tisztviselőkre a gyorsirástudásuk?

— Minden esetre. — válaszolta Balás Károly üzletvezető. — annyi előnyt élveznek, hogy ha olyan szolgálati hely megüresedik, ahol a gyorsirászatot előnnyel lehet használni, elsősorban azok jönnek figyelembe, akik gyorsítani tudnak, így például a gépirónó kiválasztásánál, aki mellettem dolgozik, az az elv érvényesült, hogy olyan egyén legyen, aki a gyorsirást már elsajátította. A jövőre nézve pedig mindenestre az az elv hogy akár felvételnél, akár állások megüresedésénél, ahol a gyorsirás előnnyel felhasználható, elsősorban azok nyernek elhelyezést, illetőleg áthelyezést, — akik jól tudnak gyorsítani.

— A gyorsirástanfolyam mellett tartunk francia és német nyelvtanfolyamot is, melyet Turay Miklós felügyelő ur és gépirási tanfolyamot, melyet dr. Reitmayer Rudolf titkár ur vezet.

Beszélggettünk dr. Horváth Gyula titkárral is, a tanfolyam vezetőjével, aki elmondta, hogy minden kurzus végén vizsgát tesznek, még pedig Balás Károly üzletvezető, Major Sándor főfelügyelő részvételével. A haladó csoportok 120—180 szótagos percnkénti gyorsaságot érnek el.

Elmondta, hogy a hallgatói nagy szeretettel foglalkoznak a gyorsirással. — A Debrecenben tartott gyorsiróverseny is igen jó hatással volt rájuk, amennyiben a gyorsiráshoz való ragaszkodásukat és szeretetüket megerősítette.

A haladók tanfolyamára vonatkozólag megjegyezte még dr. Horváth Gyula titkár, hogy dr. Radnay: Az irodai gyorsirás tankönyvéből tanulnak, ezenkívül a megfelelő szöveget 180 szótag sebességig különböző fokozatokon diktálja.

Ha a gyorsirás tekintetében minden közhivatalnál ilyen felfogás uralkodna, akkor a minisztertanácsi rendelet igen hamar tetést ölthetne, nagyon sok tisztviselő és alkalmazott aránylag igen hamar megtanulna gyorsítani, ami az ügyek elintézésénél sok időnyereséget jelentene.

A debreceni fa- és szénkereskedők egy-ségára:

Érvényes 1929 december 1-től.

Hasábos fa ára mm.-ként	P 4.10
Vágott fa ára mm.-ként	P 4.70
Hazai szén ára mm.-ként	
minőség szerint	P 4— P 5.20
Porosz szén ára mm.-ként	P 8.50

Arak házhoz szállítva, udvaron lerakva, legfeljebb harminc napi fizetési határidő alatti kiegyenlítésre értendő.

Készpénz-fizetés esetén métermázsánként 30 fillér engedmény. Telepen átvéve fenti árak métermázsánként 20 fillérrel olcsóbbak.

A józsa férjgyilkossággal gyanúsított asszonyt ma megoperálják

A debreceni főrvényszék vádtanácsa szabadlábra helyezte.

A „Debrecen” tegnapi számában részletesen beszámoltunk arról a szenzációs ügyről, amely ma Józsa község egész közönségét lázban tartja. Az ügy központjában Horváth Dánielné áll, aki egy névtelen levél szerint husz évvel ezelőtt légykőddal megmérgezte első férjét: Pál Istvánt.

A névtelen levél alapján a debreceni központi vizsgálóbíróság a legszélesebbkörű vizsgálatot rendelte el. Meglehetősen sok terhelő adat futott be: voltak tanúk, akik elmondták, hogy Pál Istvánnak halála előtt szörnyű kínjai voltak, fájdalmában a földön csuszott. — Egy másik tanu szerint a haláleset után az elhalt gyermekei azt mondták a szomszéd gyermekeknek, hogy „A ti mamátok miért nem ad a ti apukátoknak is légykőddaltot?”.

A nyomós gyanúkok alapján dr. Csáky János vizsgálóbírósegéd Horváth Dánielnét előzetes letartóztatásba helyezte. Az asszony védője: dr. Aczél Jenő ügyvéd utján a letartóztatást elrendelő végzés ellen felfolyamodást jelentett be.

Szerdán délelőtt ült össze a vádtanács. Részletesen megtárgyalták az ügyet és végeredményben elrendelték Horváth Dánielné szabadlábra való helyezését. Az asszony ugyanis súlyos beteg és sürgősen operálni kell.

Horváth Dánielné örömmel fogadta a szabadlábra helyezését.

szóló közlést. — Kijelentette, hogy tudta, hogy ez be fog következni, mert az éjjel egyik leányával almodott és az jelezte neki, hogy nyolc napon belül szabad lesz. —

A Nyulas környékén egy új városrész van alakulóban

Az elmúlt két év alatt közel 400 kis-ház épült. — Már két hét óta az új hattantermes iskolában folyik a tanítás.

Debrecen város közönsége néhány héttel ezelőtt nagy örömmel vette a hírt, hogy a polgármester a fekete-barakkokat megszüntette, illetve szétszedette. Ezzel eltűnt a város területéről egy nagy szegényfolt, melyet nem szívesen mutogattunk az idegeneknek és a külföldi vendégeknek.

Eppen a kellő időben történt ez az intézkedés, melyet a környékbeli lakosság is őszinte örömmel fogadott. Az utóbbi időkben ugyanis a városnak ez a része rohamos fejlődésnek indult. Itt terül el a Nyulas, ahol a rokkantak és a hadviselt altisztek házhelyeket kaptak. Az elmúlt három év alatt a Nyulason közel 400 kis-ház épült s a környék valóságos városrészé fejlődött ki.

Ennek a nagyarányú fejlődésnek volt a következménye, hogy amikor a múlt évben a város vezetősége megállapította iskolafejlesztési programját, egy hattantermes iskola és egy óvoda építését is tervbe vették a Nyulasra. Az építkezési munkálatokat még a nyár folyamán me-

Délután 2 órakor dr. Aczél Jenő védő autón hazavitte az asszonyt Józsa közsére, ahol hozzátartozói csodálkozással vegyes örömmel fogadták.

Horváth Dánielnén egyébként betegsége annyira erőt vett, hogy ma reggel újra bejött Debrecenbe a klinikára. Itt valószínűleg még a mai nap folyamán meg fogják operálni. A vizsgálat természetesen ettől függetlenül erőlyesen folyik és a holttest exhumálása a legközelebbi napokban megtörténik.

kezdték, de a munka olyan lassú tempóban haladt, hogy az ősszel még a régi helyen kellett megkezdenni a tanítást.

Szerencsére az őszi és téli ideje olyan enyhe volt, hogy a munkát zavartalanul folytathatták. Így azután sikerült januárra a berendezési munkálatokkal is elkészülni s mintegy két héttel ezelőtt a hattantermes, egyemeletes elemi iskolában már meg is kezdődött a rendszeres tanítás.

Az új iskola a modern igényeknek megfelelően épült s a berendezés is mindenben megfelel a követelményeknek. A tantermek világosak, tiszták és egészségesek s több, mint 200 tanuló fogadnak be. Az iskolához tartozik még egy tanítói lakás is. Ezen a környéken az óvoda építése most van folyamatban, de a munka itt is igen előre haladt.

A Nyulas és környéke, bár elég messze van a belvárostól, a Hatvan uccai villamos révén aránylag jól és gyorsan megközelíthető. A városnak ezen a részén a villanyvilágítás is be van vezetve s rövidesen sor kerül az újonnan létesült telepek és kolóniák környékén az utcák rendezésére is. Nem lehetetlen, hogy idővel még a villamos vasutat is ki-vezetik, a sorompón túli utra is. — Akkor azután igazán meg lesz a közvetlen összeköttetés a Nyulas és a belváros között.

Hasonlóan szépen fejlődik a város keleti része is. A Kincseshegyi út, a Kassai út és a Dobozi út környékén az ősz folyamán nagyon sok villaszerű ház épült. Ezekbe a házakba a boldog tulajdonosok már bele is költöztek. Míg a nyugati részen inkább a hadviselt altisztek és a rokkantak helyezkedtek el, addig a keleti oldalon a lakók legnagyobb része a tisztviselők köréből került ki.

Mindenkinek

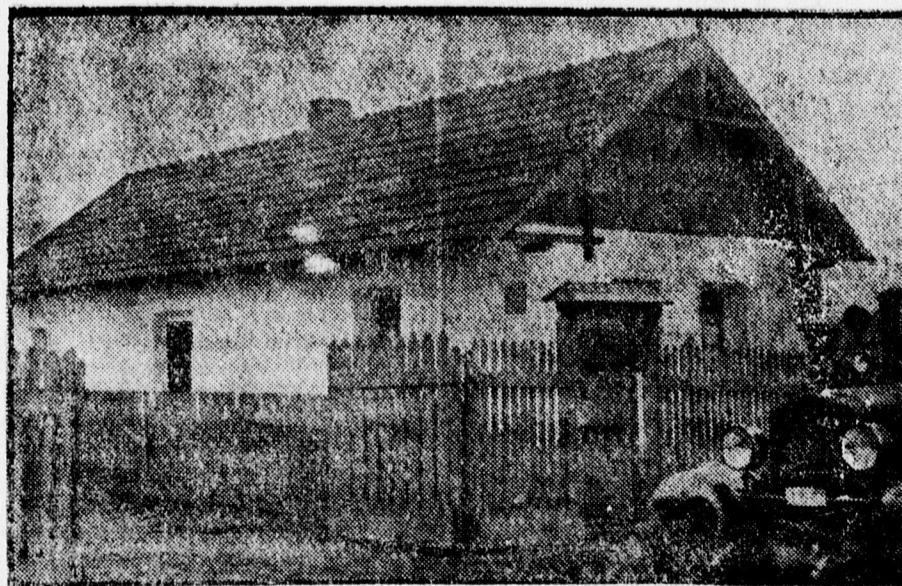
érdeke, hogy ruhái olcsón és divatosan legyen elkészítve, — ezt megtalálja Keresztesy úri szabónál, Varga-utca 1., a Piarista rendházzal szemben.

Pál István sirja.

Horváth Dánielné családja. (Jobbra az elhalt férjével.)

A ház, ahol Horváth Dánielné jelenleg lakik.

Megkezdődtek a tárgyalások a Trnka malom kényszeregyezségének ügyében

Háromszáz hitelező vett részt az izgalmas gyűlésen. — Egy ügyvéd afférja az elnökkel.

Ma tárgyalta a debreceni Kamarai Hitelvédő Egylet Trnka Teofil malomtulajdonos kényszeregyezési ügyét. A hitelezők és ügyvédjeik zsufolásig megtöltötték a kir. törvényszék nagy fő-tárgyalási termét, hol a tárgyalás lefolyt, s melyen az adós maga nem volt jelen, miután öt egy hét előtt Preineszberger vizsgálóbíró letartóztatta. — Különben is gondnokság alá van helyezve, s így öt dr Takács József ügyvéd és gondnoka képviselték.

A tárgyalást 9 órakor nyitotta meg dr Békés Kálmán tárgyalásvezető. — Megjelent a tárgyaláson dr Szücs Andor ügyvéd, mint az OHE helyi szakértője, valamint dr Hódy Béla ügyvéd, a Trnka-vagyon felügyelője. Trnka Teofil gondnoka Kövessy Lajos ny. Máv. tisztviselő, aki a kényszeregyezési tárgyalást megindította, szintén a jelenlévők között volt.

A sablonos bejelentések után dr Szücs Andor szakértő bemutatja terjedelmes véleményét, amelyben rámutatott arra, hogy Prunyi Miklós, a Trnka-malom főkönyvelője 1928 óta szabálytalanul vezette az üzleti könyveket, amelyekből még azt sem lehet megállapítani, hogy volt-e egyáltalában üzleti forgalom. Kijelenti, hogy Trnka Teofil cége bevezetve nincsen, mert a malom a cégbírósnál ma is az elhunyt Trnka Gottlieb nevén áll és Trnka Teofil csak mint cégvezető szerepel a hivatalos iratokban.

Rámutatott ezután arra, hogy Trnka Gottlieb halála után, amikor is fia Teofil vette át a malom vezetését, milyen üzleti pangás következett be a malomban. 1928-ban ugyanis 25.000 pengő volt már a veszteség, — míg 1929-ben 226.000 pengőre rugott a ráfizetés. 1929 december 31-én a státusz a következő: aktiva 252.000, — teher 373.900 pengő. A tehertertelek közé nincsen beszámítva a debreceni közraktárnak járó azon 75.000 pengős tartozás, amelyre a közraktár csak kötelezet kért, de váltót nem kapott, ennek ellenére elfogadta adósvélelőként a kötelezet is. Ilyen körülmények között a Trnka-cég 62 százalékos fedezettel rendelkezik a tartozásaival szemben. Ha azonban a Trnka örökösök vagyonának kilenczted részét fedezetként lehetne számítani és a likvidálásnál mint nem valószínűleg behajtható követelést veszik a 75.000 pengőt, abban az esetben csaknem százszázalékos fedezet mutatkoznék.

Abból a kérvényből, amelyet Trnka Teofil, illetőleg gondnoka a kényszeregyezés iránt nyújtott be, meg lehet állapítani, hogy a bukást büntös manipulációk okozták. A bukás okaiul tárgyi szempontokból számításba jött az 1929 évi fagykár, a lecsökkenő buzáárak, amelyekkel azonban a malom még meg tudott volna birkózni. Súlyos mulasztás volt azonban az, hogy a malom berendezése nélkülözle a legszükségesebb modern felszerelést. Jellemző erre az, hogy 1928-iki jó gazdasági évben a Trnka malomnak 238 vagon volt az évi teljesítménye. Ez mázsánként 27 pengő hozamot jelentett. Ezzel szemben a rezi, beleszámítva az akkori búzárat, 28 pengő és 54 fillért tett ki tehát egy mázsá után a Trnka malomnak 1

1 pengő és 54 fillér ráfizetése volt. Trnka Teofil 1928 augusztusában a jelekből már láthatta, hogy a helyzet több, mint fizetésképtelenség. Eppen ezért, hogy magát és üzemét valahogy fent tudja tartani, kétes manipulációkba kezdett. A hozzá tárolásra adott buzákat a közraktárba helyezte el, amelytől az ott lerakott buza után lombard kölcsönt vett fel súlyos kamatterhekkel. Ezen kölcsönből fizette tároló üzletfeleit, valamint az adósságait is. Miután azonban Trnka Teofil a közraktárnak nem tudta pontosan fizetni az adósságát, ez 130.000 pengő értékben biztosítási végrehajtásképpen elérte a buzákat.

Ekkor történt, hogy a család Trnka Teofil gyenge elméjűsége miatt gondnokság alá helyezte. Ugyanekkor azonban család, sikasztás és hitlen kezelés címén sok rendbeli feljelentés érkezett Trnka ellen. Ezek az ügyek ma vizsgálati stádiumban vannak. — Közben a család privát kényszeregyezési formájában ajánlatot tett a hitelezőknek, amit azonban ezek nem fogadtak el, már csak azért sem, mert az ajánlattevők kikötötték, hogy a hitelezők a család tagjainak havi 30 pengő apanaszt biztosítsanak. Olyan lehetetlen kényszeregyezési ajánlat volt ez, amibe semmi körülmények között nem mehettek bele a hitelezők.

A nagy tudással és szakértelemmel megkonstruált szakértői jelentés után amelyért még a hitelezők képviselői is köszönetet mondtak dr. Szücs Andornak, dr. Hódy Béla vagyonfelügyelő emelkedett szólásra. Kijelentette, hogy a szakértői véleményhez nagyjában hozzájárul. Vitatja azonban azt, hogy vajjon nem felelős-e az egész örökös család, másrészt hogy a közraktár 75.000 pengős követelése fennállhat-e? E kérdésekben, amelyek bírói problémák, ezen a tárgyaláson határozni nem lehet. Ajánlja, hogy a hitelezők fogadják el a kényszeregyezési ajánlatot, mert így legalább a felkínált összeget megkaphatják. Dr. Takács ügyvéd, mint a Trnka család képviselője, heterjesztette a család ajánlatát, amely azonban még kedvezőtlenebb volt, mint a korábban felajánlott ötven százalék kényszeregyezési ajánlat. Ezután a hitelezők szóltak hozzá az ügyhöz. Dr. Sebestyén Lipót ügyvéd arra az álláspontra helyezkedett, hogy a hitelezők nem Trnkanak, hanem az örökösöknek hiteleztek. A passzíváért az egész család felelős. Javasolja, — rendeljék el a kényszeregyezést nem csak Trnka Teofilra, hanem az özvegyre és a többi négy örökösstársra is. Ne engedjen senki százszázalékos követeléséből. Csodálkozásának ad kifejezést, hogy az itt jelenlevő háromszáz hitelező közül még eddig csak tíz ember tett bünvádi feljelentést Trnka ellen.

Hegedűs Jenő szerint az a főkérdés, hogy a hitelezők egyezkedni akarnak-e, vagy bünvádi úton megtorló lépéseket tenni Trnka Teofil ellen, dr. Ethey a kincstár képviselője, kijelentette, hogy a család ezzel az ajánlattal ki akarja játszani a hitelezőket. Ha a család nem hoz további áldozatokat, abban az esetben megindul a perek lavínja. Csáthy Dézsi azt javasolja, hogy az összes hitelezők arra az álláspontra helyezkedjenek, hogy a Trnka-malom valamennyi örököse ellen rendeljék el a kényszeregyezést. Indítványozza, hogy az OHE terjessze vissza az iratokat a törvény-

székhez és kérje, hogy valamennyi örökös ellen rendelje el az eljárást.

Dr. Tervey Tamás szerint ez nem helyes. Jogilag ugyanis elképzelhetetlen, hogy a törvényszék olyanok ellen is eljárást rendeljen el, akik a kényszeregyezést nem kérték. A megoldás itt csak az volna, hogy lássa be úgy az özvegy, mint a többi örökösstárs, hogy milyen súlyos helyzetben vannak úgy anyagilag, mint erkölcsileg és tegyenek elfogadható ajánlatot a hitelezőknek. Ha ez meg nem történik, úgy a perek légiója fogja követni a tárgyalást. Ebben az esetben pedig csakhamar bekövetkezik a csőd. Eppen ezért jelentsék be valamennyien az örökösök, hogy hajlandók egész vagyonukkal hozzájárulni az ügy liquidálásához.

Ugyanezen a véleményen van dr. Fényes Jenő, míg dr. Goldmann Ármin azt javasolja, hogy adjanak a Trnka-családnak 8 napi határidőt arra nézve, hogy a fenti értelemben tegye meg az ajánlatát. A hitelezők azonban nem állanak el a százszázalékos követelésüktől. Dr. Ethey, mint a kincstár képviselője, azt indítványozta, hogy a család egész vagyonával álljon jót a tartozásokért, illetőleg követelésekért. Ha ez meg nem történik, úgy kérjék a Trnka-család ellen a csődeljárás lebonnyoltását.

Dr. Takács ügyvéd, a Trnka-család képviselője kijelentette, hogy nem hajlandó ajánlatát változtatni. Ha perre kerül a sor, vállalja a perket, valószínű, hogy a hitelezők fogják megérezni a súlyát, nem pedig a Trnka-család. (Óriási derűtség és zaj tör ki ezekre a szavakra, úgyhogy dr. Takács

nem is tudja jőideig folytatni a beszédét. Végül is odaugrik az elnöki asztalhoz és az azon levő csengőre ingerülten ráüt. Erre viszont dr. Békés Kálmán elnök ingerül fel és kijelenti, hogy ha megegyezzer beleavatkozik jogtalanul az elnöki jogkörbe, úgy kivezeteti a teremből.)

Dr. Takács: Igenis, beleavatkoztam, mert engem kinevettek!

Dr. Tervey Tamás: De jogos volt a kinevetés!

Dr. Békés Kálmán: A személyi purpárakat ne itt tessék elintézni, ahol komoly és hivatalos tárgyalások folynak. Tessék előadni röviden a véleményét.

Dr. Goldmann Ármin: Röviden és magyarul, úgy, hogy mindenki megértse.

Dr. Békés Kálmán: Igénybeveszi-e a felajánlott nyolcnapi határidőt a végleges válasz megadására?

Dr. Takács ügyvéd jőideig habozik, majd kijelenti, hogy bár neki határozott utasítása van a család részéről, mégis — minthogy ez amúgysem változtat a helyzeten —, a nyolc napi határidőt igénybeveszi.

Dr. Hódy Béla vagyonfelügyelő ezután rámutat arra, hogy minden rendben volna, ha a család a vagyon, illetőleg a tartozás száz százalékát ajánlaná fel, annál is inkább, mert ellenkező esetben megindulna a perek lavínja. Háromszáz perrel volna szó, — amennyiben a hitelezők is körülbelül háromszázan vannak. Az álláspontja is az, hogy az örökösök gondoskodjanak megfelelő garanciáról, vagyis valamennyien vagyonuk száz százalékával járuljanak a terhek likvidálásához.

Végül is, miután a hitelezők ebbe valamennyien egyhangulag beleegyeztek, dr. Békés Kálmán elnök a tárgyalást a jövő hét szerdájáig felfüggesztette, amikor is szintén regget kilenc órákor kezdik meg a további tárgyalásokat a törvényszék esküdtszéki termében.

Kémnek nézték Zágrábban Kreiter Dézsi Jánost, a debreceni betörőt

Ijedtében bevallotta, hogy Debrecenben is betörést követett el. —

Megírta tegnap a „Debrecen”, hogy az egyik jugoszláv határállomáson, Gyékényesen a jugoszláv rendőrség áttette a magyar területre Kreiter Dézsi Jánost, aki a múlt év decemberében Kecskés Istvánnal együtt betört a Varga uccán a Grünhut-féle hírlapbizományi irodába és onnan 698 pengőt elloptak.

A rendőrség Kecskés István elfogta, de Kreiter Dézsi János a neki jutott zsákmánnyal Budapestre szökött. Néhány napig Budapesten ögylegett, de neszét vette, hogy a budapesti detektívek keresik, mire áttette a székhelyét, a Dunántulra. Először Nagykanizsán nézett szét, de ott nem találta megfelelőnek a talajt egy kis jó, kiadós betörésre, mire gondolt egy nagyot és merészet, kapta magát, Alsólendvánál átszökött Jugoszláviába.

A nagystílusú betörő Jugoszláviában először Csáktornyán nézett szét, de itt sem tudott „eredményesen” működni, mire tovább utazott Zágrábba. Kreiter Dézsi János természetesen egy szót sem tudott szerbiül, mire magyarul szó-

lított meg egy vasutat, akinek jó magyaros arca volt. A vasutas tényleg magyar ember volt, aki szóba is állt Kreiterrel, de gyanus volt neki a zülött kinézésű ember, kémnek nézte és átadta a zágrábi rendőrségnek.

A zágrábi rendőrség mint kémgyanust kezelte Kreiter Dézsi Jánost, aki rendkívül megijedt, mivel a szerb rendőrség nem bánt vele valami kegytűs kézzel. Kreiter erre, hogy a verést kikerülje, ijedtében bevallotta, hogy Debrecenben betörést követett el és a debreceni rendőrség körözi. A jugoszláv rendőrség erre elszállította Kreitert Zágrábból Gyékényesre és ott áttették a magyar határon, illetve átadták a magyar határrendőrségnek. Amint megírtuk, a gyékényesi határrendőrség Kreitert elszállította Debrecenbe és itt a debreceni rendőrség foglya. A debreceni rendőrségen napok óta folyik Kreiter Dézsi János kihallgatása és rövidesen átkísérik az ügyészségre, — ahol tovább folytatják majd ellene az eljárást.

ÚJ FOTOSZALON.

ÚJ FOTOSZALON.

„Corvi” fényképészeti műtermünket

HATVAN-UTCA 6. SZ. BÉRPALOTÁBAN MEGNYITOTTUK.

Főtörökvésünk olcsó árak mellett művészi munkát nyújtani a n. é. közönségnek.

HAT DARAB MŰVÉSZI LAP ÁRA NÉGY PENGŐ

Három darab hivatalos méretű igazolványok u. m. arcképes, kerékpár, hajtási stb. 2 pengő.

Olasz barátság

Üdvözljük Mario Arlotta-t, Olaszország budapesti követét, azzal a becsülettel közvetlen és kissé megilletődött szeretettel, amely akkor fakad fel a magyar ember lelkéből, ha egy idegen ország fia rokonszenvvel, megértéssel és a barátság melegével közeledik feléje. Megszoritjuk felénk nyújtott kezét, kemény magyaros szorítással, egyszerűen, némán, mert ez a néma kézszerítés többet mond fellegzős szavaknál: ígéret és bizalom, köszönet és barátság. Azt jelenti: barátomnak tekintelek és tekints engem barátodnak, bizom benned és bízzál bennem te is. De ezek a némán mondott szavak, ez a meghatott, szívből fakadó üdvözlés nemcsak Mario Arlotta-nak, a kitünő embernek, a kiváló diplomátának és nem is csupán Olaszország követének, hanem az olasz nemzet képviselőjének, megszemélyesítőjének, magának Olaszországnak, az olasz népnek, az olasz nemzetnek szólnak, annak a nemes, lovagias nemzetnek, amely minden önérdéken és vak gyűlölködésen felülemelkedve, elsőnek tett felénk egy nyílt baráti gesztust, akkor amikor annyi elvalótlanság és rosszakarat közepette kifosztva és elhagyatva álltunk mi, maroknyi nép, a hatalmasok kezsi sercsében. És ezt a baráti gesztust, amely a válságos órákban bizalmat és kitartást öntött belénk, egy olvas ország tette, amellyel ellenfélként — de sohasem ellenségeként — álltunk szembe a világháborúban. Megbecsült az ellenfelet, felemelt a legyőzöttet, mily egyszerű bizonyossága egy nép fennkölt szellemének.

Emlékezzünk csak: a kommunizmus véres napjaiban Olaszország képviselője emelte fel erélyesen tiltakozó szavát a nélkülözés, kiéheztettség óráiban Olaszország elsőnek árulva a magyar nép segítségére és később, amikor megindult ellenünk a rágalomkibontó és ártó hadjárata, megint Olaszország volt az, amely nem hagyta magát megtévesztetni tendenciózusan gyártott híresztelések által, hanem elküldte hozzánk képviselőit, államférfiainkat, hogy megismerjék az igazságot, hogy saját maguk alkossanak elfogulatlan véleményt a magyar problémákról. És elkövetkezett a bécsi konferencia, a gazdasági világháború döntő ütközete, amelyben a magyar ügynek — mint ahogy azt Bethlen gróf a sajtókonferencián hangoztatta — egyetlen, rendíthetetlen és erős támasza volt: Olaszország, az egykori ellen-

A magyar nem felejt. És különösen nem felejt el a jót, amit véle tettek. Egy jó szó százszor visszhangot kelt lelkében, a jó tettet megfizeti, nem illendőségéből, kötelességéből, hanem ösztönösen, önként. Mario Arlotta-nak, Olaszország diplomáciai követének itt Magyarországon nem sok szüksége lesz diplomáciára. Nyílt szíveket fog találni, őszinte, felfang nélküli szavakat fog hallani, becsületet, baráti szemekbe fog tekinteni. És lépten-nyomon érezni fogja azt a hátalt szerzetet, amelyet mi magyarok hazájával szemben éreztünk.

Szívből, egész melegével üdvözljük Mario Arlotta-t aki ismeri hazánk egész történetét, aki elolvasa Petőfi összes verseit, és aki szorgalmasan tanulja nyelvünket.

x Vidéki útra a Fortuna hársütő vállalatnál rendelhet autót. Csapó u. 10. szám. Telefon 320.

Néhány szó a debreceni dalárdák ügyéhez

Írta: Heynke Oszkár, a Máv. „Egyetértés” Dal- és Zeneegylet tb. alelnöke.

(II. közlemény.)

Most pedig hozzászólni bátorkodom azokhoz a felvetett eszmékhez, amelyek az említett cikkekben figyelmet különösen megragadták és amelyeket több oldalról megvilágítani talán nem is lesz egészen felesleges.

Elsősorban is örömmel fejezem ki a felett, hogy Forrai karnagy ur legutóbbi cikkében lényegesen enyhítette drákói szigorúságú ítéletét, mely szerint a 40 évet elért dalosok váljanak ki a működő tagok sorából. Mert bizony ezzel nagyon megszorította nemcsak az öreg dalosokat, de ezokat is, akik e veszedelmes korhoz közelednek. Szerény véleményem szerint a dalolási képességet korhoz kötni nem lehet. Ez tisztán egyéni dolog. Eltekintve attól, hogy akárhány világhírű énekes van, aki már 50—60-ik életévét is betöltötte, itt Debrecenben is igen sok kiváló dalost ismerek, akik igazán vélték volna a magyar dalosügy ellen, ha 40 éves korukban a pártoló tagok közé vonultak volna vissza. Én sohasem félnék az öregektől, mert tudom, hogy ezekben éppen a hosszú gyakorlatból folyólag van annyi tapasztalat és tapintatos belátás, hogy képességeik fogyatkozását megérezve, az éneklést nem forszirozzák túlságosan, lassankint u. n. suttogó baritonokká válnak és ha sokat már nem is használnak, de nem is rontanak. Ellenben lelkesebbek, fegyelmességük és pontosságuk a példaadás okából felbecsülhetetlen értékű. Minden régi dalárdának, még a világhírűeknek is vannak ilyen érdemes veteránjai, még nagyobb számban, mint nálunk, mindenütt szívesen látják és megbecsülik őket, mért ne éppen Debrecenben? Lehet különben, hogy hazabeszélek.

Forrai karnagy urnak két kedvenc ideális témája van: 1. a debreceni dalárdák számának csökkentése révén a felszabaduló jobb énekeseknek a fennmaradó dalárdákba való besorozása, 2. egy minta kórus szervezése a legjobb erőkből. Mindkét eszme tényleg nagyon ideális, de éppen ezért szerény véleményem szerint a reális megvalósítás annál nehezebb. Mindenesetre nagyon szép és helyes dolog lenne, ha városunk dalosügye csupa válogatott jó dalossal és dalárdával rendelkezne. Aztán még azt is helyeselnék a dalárdák, hogy a kisebbek, gyengébbek, szíval amelvekre a köznek nincs szüksége, szűnjenek meg, hogy ezáltal az életrevalók erősíthessenek, csak az a baj, hogy egyik se tartja

magát gyengének és feleslegesnek. És etekintetben mindegyiknek a maga szempontjából igaza is van. Mert amiként minden egyes ember a maga kis világában — mikrokozmoszában — saját magát tartja a legfontosabb személynek, úgy ezek az egyesületek is agy tudják, úgy érzik, hogy ők rájuk igenis szükség van. És nem szabad e pontnál figyelmen kívül hagynunk, hogy ezen kulturegyesületeket elvégre tekintélyes erkölcsi, társadalmi erők, kivétel nélkül nemes érzések és célkitűzések hozták létre; leginkább azonos társadalmi körben az egymásra utalt, egymást megértő egyének dolgoztak, fáradoztak azok létrehozásán és fenntartásán sokszor évtizedeken át; minden egyesületnek megvan a maga többé-kevésbé lelkes pártoló közönsége, mely azt annyi viszontagság között is híven éveken át fenntartotta és fenntartja, ehhez ragaszkodik, azt a maga szülőföldnek tekinti, éppen ezért — már csak a nemes értelemben vett hiúságból is — ezeket csak úgy egyszerűen, parancsszóra megszüntetni aligha engedni. Ezeket a hosszú évtizedek erkölcsi patinájával bevont, ha nem is teljes művészeti magaslaton álló, de a magyar dal, éneket mégis csak lelkesen művelő egyesületeket megbolygatni, a sokféle százból összefonódott egyéni, társadalmi, erkölcsi érdekeket mesterségesen szétbontani, megsemmisíteni, vagy másképpen elrendezni, nagyon nehéz feladat lesz akármilyen részrehajlatlan, igazságos zsűrinek is. Es na sikerülne is 2—3 dalárdát közös meg-egyezéssel megszüntetni (többből aligha lehet szó) és azok használható tagjait máshová besorozni, nagy kérdés, hogy ez a mesterséges elosztás, elrendezés tud-e állandósulni, a magyar dal szeretete magában véve képes lesz-e pótolni azt a megsemmisített sokféle erkölcsi ténvezt, melyek évtizedeken át összeforrasztó erőt és erős kapcsolatot jelentettek! Ezért a fejlesztésnek ezt a módját részemről természetellenesnek és kevésbé célszerűnek tartom.

Ez az eredendő hibája lenne a tervbe vett minta kórusnak is, mint általában véve minden hasonló mesterséges alakulatnak, ahogy ezt az ismert példák mutatják. Még a háború előtti években alakult Budapesten a „Turul” dalárda a főváros válogatott, legkitünőbb dalosaiból, alig egyévi fennállás után feloszlott; ezelőtt 4—5 évvel a budapesti vasutas dalgyesületek alakították ilyen minta dalárdát „Turul” név alatt — mindegyik a színe-javát

Előkészületben a

Havas harisnyaház

14 napos téli vásár

mely Debrecen és a Tiszántul szenzációja lesz. Kérem megfigyelni az e lapban megjelenő hoinapi hirdetéseimet.

Özv. Ekli Józsefné

„DANKÓ”

temetkezési vállalata
DEBRECEN,
Kossuth u. 3.

Üzletvezető:
dr. Rátkóczi János.

TELEFON:
nappal 3-22. éjjel 66.

Elfogad temetési megbízásokat és exhumálásokat helyben és vidéken. — Holttest szállításokat saját autóval

leggond sabban eszközöl, melyen a hozzátartozók is utazhatnak. — Kedvező fizetési feltételek.

Olcsó árak.
Lakás és telep: Domb-u. 1

adván oda — bemutatkozó hangversenye után rövidesen megszűnt ez is. Mindkét minta dalárdát hallottam énekelni és csodálatosképpen ezek a válogatott énekesekből összeállított minta kórusok művészi tekintetben semmivel sem produkáltak többet és szebbet, mint akármelyike azon rége egyesületeknek, amelyekből a legjobb énekeseket kiválogatták. Sőt még annyit sem. Mindkét esetben eszembe jutott a vincellérem mondása, nekinek dicekvó szavajárása az ő szakmabeli tudományára nézve: „nem olyan egyszerű dolog ez uram, sok minéműsége van ennek!”

(A cikk közlését legközelebbi számunkban folytatjuk.)

Ma lesz az utolsó hangosfilm előadás az Urániában

Éppen egy hete, hogy az Uránia mozgó bemutatta igen nagy siker és élénk érdeklődés mellett az első hangos filmet Debrecenben és azóta minden nap három előadáson gyönyörködött a közönség ebben a rendkívül értékes és nagy perspektívájú technikai vívmányban. Mint értesülünk, ma lesz az utolsó hangos film előadás egyelőre az Urániában, mivel több ideig a mozi igazgatóságáé, tekintettel az országos érdeklődésre, nem tudta visszatartani a filmet. Hiszen így is a főváros után éppen Debrecen és éppen az Uránia mozi volt az első a ma már világszerte egyre nagyobb teret hódító hangos film lehozatalában. A megható, szép muzsikájú filmnek bizonyára a mai bucsuelőadáson is nagy közönsége lesz.

NAGY MUNKANÉLKÜLI FELVONULÁS LESZ BÉCSBEN.

Bécs, január 29. Nagy kommunista munkanélküli felvonulás lesz holnap Bécsben. A munkanélküliek szervezete engedelmet kért a rendőrségtől a felvonulásra és a rendőrfőnök arra az álláspontra helyezkedett, hogy kevésbé veszélyes az előre bejelentett felvonulás, mint ha a rendőrségi tilalom ellenére rendeznék a tüntetést amely zavargásokra vezethet, tehát megadta az engedélyt; a rendőrség azonban készenlétben fog állni. A munkanélküliek csoportjait a kommunista vezetők gyűjtik össze, a kerületi munkaközvetítő hivatalok előtti. A honnan a belvárosba fognak vonulni. Délelőtt 11 órakor lesz a gyűlékezés a Schwarzenberg platon. A körmenet bejárja a Ringet és a fogadalmi templomnál szét kell oszolnia.

Aktatáska marhabőről P. 9.80 Feuermann bőröndös

Piac-u. 26. szám (Gambrinus átjáró)

Eladó vagy kiadó

Egységspárti értekezlet

Az egységspárt 32-es körzet választó polgárai tekintélyes számmal jelennek meg kedden este a Tóth István-féle vendéglő párt helyiségében. Kövér Gyula körzeti elnök nyitotta meg az értekezletet, aki rámutatván a legutóbb lefolyt városi bizottsági tagok választására, dacára annak a nehéz helyzetnek, amiben a körzet volt, az egységspárt választói derekasan megállítottak helyüket és győzelemre vitték az egységspártot. Majd rátérvén a hágai konferencia eredményére, hűbősen emlékezett meg gróf Bethlen István miniszterelnök hatalmas működéséről, aki nemzetünk érdekeit titáni erőfeszítéssel védte és nagy eredményt vívott ki. A hágai kiegyezés eredményei beláthatatlanok. Gróf Bethlen István a magyar nemzet örök hálóját érdemelte ki. Indítványozta, hogy a körzet táviratilag üdvözölje a miniszterelnök urat egyben mint városunk nagynevű képviselőjét. Az indítványt lelkes éljenzéssel fogadták el.

Szentpéteri Antal felszólalása után az elnök maga és tisztársai nevében lemondott a viselt tisztségekről. Megválasztottak egyhangulag: Elnök: Kövér Gyula és Megyeri György. Társelnökök lettek: Géczy István, Gyarmati József, Papp József és Tóth István. Titkárok: Szentpéteri Antal és Kiss Béla. Jegyzők: Pocsay Gyula, Szabó Gergely és Papp László. Választatott még 104 választmányi tag és uccabiztos. Az értekezlet lelkes hangulatban oszlott szét.

MAGYARORSZÁGON KERESIK A DOLLÁRHAMISÍTÓ FISCHERT.

A bécsi rendőrigazgatóság közölte a budapesti főkapitánysággal, hogy Fischer Ferenc, a hamis százdollárosok terjesztője megszökött Berlinből és a német hatóságok közlése szerint valószínűleg Magyarország felé vete utját. Az átirat közli, miszerint Fischer Ferenc 34 éves, kereskedő, 180 centiméter magas, erős, szélesvállú, fekete, elválasztott haju, hosszukás arcu, elegáns megjelenésű férfi, aki többnyire térd-skótót visel sapkával, vagy fekete felöltőt szürke kalappal. Ideges beszédű, sokat cigarettázik. Szeme szinte idegbajosan pislog.

HUSZONHÉT EMBERT TARTÓZTATTAK LE A FRANK-PÁRTI ÖSSZEESKÜVÉS MIATT.

Belgrád, január 29. A zágrábi rendőrség most adta ki jelentését a volt Frank-párt által tervbe vitt terrorakció leleplezéséről. A jelentés szerint harmincan vettek részt a terrorisztikus akcióban, amelyet Pavelics Ante, emigrációban élő, volt képviselő és titkára, Percsec Gusztáv készítette elő és szerveztek meg. A főbűnösöknek: Babicsnak és Poszpisilnek, valamint egy Lerkovics nevű diáknak sikerült külföldre menekülni. Az akcióban résztvevő többi 27 személyt sikerült ki nyomozni és letartóztatni. A letartóztatottak között van dr. Busdak ügyvéd is, aki kompromittáló levelezést folytatott Pavelicsel és Percsecceccel. Hranilovicsnak, az egyik merénylőnek a nővérét is letartóztatták.

A letartóztatottak vallomása szerint tervet dolgoztak ki a magasrangú tisztviselők meggyilkolására, hogy azután különböző középületeket a levegőbe röpítsenek. A tervből azonban csak a Tonk Schlegel elleni merénylet és két kisebb bombamerénylet kerülhetett kivitelre. Babics és Hranilovics két rendőrt meggyilkolt.

Elkobozzák az összes harangokat Oroszországban és a befolyt összegekből exotikus állatokat vásárolnak

Stalin kíméletlen harcot hirdet a falusi kapitalisták ellen. — Kiutasítja az összes misszionáriusokat a szovjet.

Londonból jelentik: Oroszországból ideérkezett jelentések szerint Stalin a legkíméletlenebb harcot jelentette be a falusi kapitalisták ellen. Stalin kijelentette, hogy politikájának legfőbb pontja a falusi kapitalisták vagyonának elkobozása. Ezt a szovjet múlt évi ülésén is bejelentette már, de akkor a legbaloldaribb vezetők is tartottak tőle, hogy a többmillió falusi paraszttörkosok tönkretétele nem vezethet jóra.

Oroszországban már falusi kapitalistának számít az, akinek háromnál több aprómarhája van.

Rigából jelentik: A lett lapok értesítése szerint a jövő héten Moszkvában megjelenik egy rendelet, amely

az összes misszionáriusokat kiutasítja az országból, kivétel nélkül arra, hogy keresztények, clonisták vagy mohamedánok.

Ugyanez a rendelet az összes harangok elkobzását közli. A harangokat Tiflisbe viszik, ott elárverezik és a befolyt összegeket

exotikus állatokat vásárolnak a moszkvai állatkert számára.

Nem lehet gondolni a hadikölcsönök általános valorizációjára

Beavatott helyről közlik a következőket a hadikölcsön tulajdonosok legújabb mozgalmával kapcsolatban:

— Nyilvánvaló a politikai szándék, amely kiütközik az egész hadikölcsön mozgalmából. Miből indulnak ki azok akik most a hadikölcsönkötvények azonnali valorizációját követelik? — Abból a hamis beállítástól, mintha az optánsokat, akik tudvalevően a hágai konferencia által létesített A-alapból nyernek kielégítést, a magyar államkincstár kártalanítaná.

— Erről természetesen szó sincs, mert hiszen akkor, amikor a magyar delegáció Hágában csaknem három hétig tartó kemény harc után megállapodott a nagy és kisanant képviselőivel és vállalkozott arra hogy évi 13 és félmillió aranykoronát fizet nem — jóvátétel címén 1943 után: akkor korántsem arra vállalkozott, hogy az optánsok igényeit kielégítse, hanem ellenkezően csak a békeszerződés által megállapított terhek és kötelezettségek évi általánosságban való rendezésére kötelezte magát. — Nem a magyar kormány vitte az optánskérdést Hágába s kapcsolta össze ezt a problémát a reparációs követelésekkel, hanem mint conditio sine qua nont, a nagy- és kisanant állította oda már a párizsi tárgyaláson, lévén az az eltökélt szándéka a nagyhatalmaknak, hogy Hágában az összes függő kérdéseket likvidálni kell.

— Ez elől természetesen a magyar kormány egy rendkívül súlyos ódium vállalása nélkül nem zárkozhatott el, de természetesen tette ezt anélkül, hogy az optánskövetelések részletes anyagi elintézésének feltételei tárgyában egy bizonyos általánosságok kivételével, még csak tárgyalásokat is folytatott volna a hatalmak képviselőivel. E zvilágosan bizonyítja azt, hogy a magyar kormány semmiféle kötelezettséget nem vállalt az optánsok kártalanítására és ezzel végleg megdőlt az a jogcím is, amelynek alapján a hadikölcsönök valorizációját egyszerűen most olyan vehemensen követelik.

— Egész sajtószzerű jelenség, — hangzik tovább a beavatott hely nyilatkozata, — hogy ezzel a politikai mozgalommal egyidőben a tőzsdén feltűnő spekulációs vásárlások indultak meg a hadikölcsönértékek piacán. Erre csak mint érdekes tünetre szükséges rámutatni. Az államháztartás jelenlegi helyzetében egyébként teljesen fölösleges hangsúlyozni, hogy sok más egyéb ok mellett is gondolni sem lehet az általános valorizációra, mert hiszen akkor, amikor a takarékoság elvének érvényesítésére szigorú redukciók vitettek már is keresztül a költségvetésben, az adózó tömegek újabb súlyos megterhelése nélkül ez a probléma semmilyen körülmények között nem volna megoldható.

Rövid táviratok

Budapest, január 29.

Ma délután egy-két óra között betörték a Szent István téren levő 501. számú postahivatalba. Alkulccsal felnyitották a fiókokat és 6722 pengőt elvittek.

Pesterzsébeten ma este egy uccakeresztezésnél felborult egy rabszállító autó. A benne levő rabok közül kettő súlyosan megsebesült, akiket a rakkórházba szállították. A többieket a helyszínen kötözték be a mentők. A szerencsétlenséget az okozta, hogy a sofőr a megengedettnél nagyobb sebességgel vezette az autót.

Trenesen, jan. 29.

A rendőrség arról értesült, hogy Kurrenda István, 80 éves magánzó a minap gyanus körülmények közt halt meg. Megállapították, hogy Kurrenda ételét sztrichuint keverték. Kihallgatták a megmérgezett ember Sana nevű 19 éves unokáját,

aki bevallotta, hogy megmérgezte nagyapját.

Bukarest, jan. 29.

A Galac-bukarost 802. számú személyvonat podgyászkoesijába tegnap éjjel belopódzott három fegyveres rabló. A vonatvezetőt revolverrel sarokba szorították, majd összeszedték az értékebb csomagokat és pénzküldeményeket. Egy vasutas észrevette a dolgot, meghuzta a vészféket, mire a rablók elmenekültek és mindössze egy postásakat sikerült zsákmányolniuk.

Stockholm, jan. 27.

Rómából távirat érkezett Stockholmába. A svéd királyné egészségi állapotának helyreállítására végett már hosszabb ideje Rómában tartózkodik. A távirat szerint, — amelyet a királyné háziorvosa írt alá, — a királyné gyakran szenved légzési nehézségekben, amelyek aggodalmat keltőnek tekinthetők. Szív működése is gyakran kihagy, testi ereje pedig aggasztóan gyenge.

a Hechtmann-féle Miklós necc 49. számú igen nagyterű ház szép úri lakással, istállóval, raktárral, Mindenféle ipari és kereskedelmi üzemnek alkalmas. Értekezni dr. Bruck ügyvédnél, Piac u. 59. sz.

Iparosok ügyei

Kályhámesterek figyelmébe.

A debreceni Ipartestület kályhás, fazekas szakosztálya f. hó 31-ikén, pénteken este 6 órakor az Ipartestület kis tanácstermében tisztújító ülést tart.

Ezúton kéri az elnökség a tagokat a feltétlen és pontos megjelenésre, mert amennyiben ezen ülés határozatképes nem lenne, a következő ülés — a tagok számára való tekintet nélkül — határozatképes lesz.

Viz-, gáz- és fűtési szerelőmesterek figyelmébe.

A debreceni Ipartestület viz-, gáz- és fűtési szerelő szakosztálya f. hó 30-án, azaz ma csütörtökön este fél 7 órakor tartja tisztújító ülést az Ipartestület kis tanácstermében.

Ezúton kéri az elnökség a tagokat a feltétlen és pontos megjelenésre, mert amennyiben ezen ülés határozatképes nem lenne, a következő ülés — a tagok számára való tekintet nélkül — határozatképes lesz.

MARÓCZY A TIZEDIK A SANREMÓI SAKKVERSENYEN.

Rómából jelentik: A sanremói nemzetközi saktornán Maróczy és a mexikói Araiza közötti játszma eldöntetlenül végződött. A helyezések sorrendjében az első Aljechin (9 és fél pont), tizedik Maróczy (4 pont).

HIVATALVESZTÉSSEL SUJTOTT ELITÉLT NEM LEHET KÖZSEGI VAGY ÁLLAMI ALKALMAZOTT.

Egyik községi alkalmazottól utólag tünt ki, hogy olyan bünelekményért volt elítélve, amelyre hivatalvesztés is ki lett mondva és így tulajdonképpen községi tisztséget nem tölthet be. Az illető alkalmazott most kérte, hogy az erkölcsi kvalifikáció hiánya alól felmentessék. A belügyminiszter kijelenti, hogy a jelenlegi jogszabályok a kérelem teljesítésére nem nyújtanak módot, mert jelen esetben nem büntetés elengedéséről, hanem az elítélés tényéből folyó törvényes (közjogi) következményről, illetve joghátrányról van szó, az elítélés tényét pedig meg nem történné tenni még kegyelem útján sem lehet.

AUSZTRIA MÁR MEGKEZDI A KÖLCSÖNFELVÉTELI TÁRGYALÁSOKAT.

Bécs, jan. 29. A Reichspost értesítése szerint valószínűleg a jövő hét folyamán érkeznek Londonba az osztrák küldöttség, amely ott megkezdí az új beruházási kölcsön felvételének tárgyalásait. A kölcsön elhelyezéséről konzorcium fog gondoskodni, amelynek Morgan (Newyork), Schröder (London) és Rothschild (Páris) lesznek a tagjai. A kölcsön összegét, mint ismeretes, százmillió dollárban — vagyis kereken hétszázmillió schillingben állapították meg.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

A színházban magyar szí-
nészek, ma már közönségnek
magyarul játszanak.

**Ma csütörtökön este
D bérletben**

Két lány az uccán

a legremekbebb vígjáték
szigorúan csak felnőtteknek

Sikertől

hangos a színház

mert

péntektől kezdve min-
den este

Miss Amerika

a revük-revüje kerül
színpadra.

Egész Debrecen

siet jegyeit megváltani,
mert ezt a pompás re-
vüt mindenki

megnézi.

**Mozi-színházak
műsora:**

Víg-színház mozgó.

Előadások ma: 6 és 8 órakor!

**Kizárólag csak 16 éven fe-
lültiek nézhetik meg.**

ISTEN AZ ÓCEÁN FELETT.
(A lázadók.)

First-National drámája. 8 felv.

Főszereplők:

Richard Barthelmes. Betty Compson

Megelőzi:

A legújabb Rin-Tin-Tin film:

A TITOKZATOS KOLLIE.

Warner-Brose attrakciója, 8 felv.

Apolló mozgó.

Előadások ma: 6 és 8 órakor!

BÜNNEL SZERZETT DICSŐSÉG.

Paramount színmű, 8 felvonásban.

Főszereplők:

James Hall, Richard Arlen és
Louise Brooks.

Megelőzi:

A NAP HŐSE.

Sport és szerelem, 8 felvonásban.

Főszereplők:

Richard Dix és Jean Arthur.

FIGYELEM!

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy vendéglői
üzemet kibővítettem és azt február hó elsején szombaton este
dicsőnótoros vacsorával egybekötve megnyitom. Midőn a n. é.
közönség szíves pártfogását kérem ajánlom elsőrendű konyhám,
valamint Kecskemét és Gyöngyös vidéki uradalmi fajboraimat.

Bor árak:

1 liter kitűnő zamatu kecskeméti új zöldszilváni	1.20 P
1 liter kecskeméti ó-rizling	1.60 P
1 liter kecskeméti nemes kadarka	2.00 P
1 liter gyöngyösi szemelt kadarka, édes	2.40 P
1 liter gyöngyösi szemelt rizling, édeskés	2.40 P
1 liter hegyaljai, édes	3.50 P

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Minden este szürok Farkas Kálmán és zenekara hangversenyez.
Hetenként hétfőn, szombaton és vasárnap reggel 5-kor záróra.

Kemény János, Kispipa vendéglős.

FIGYELEM!

Ma: fél 5 fél 7 és 9 órakor:
hangos műsor:

SINGING FOOL

beszélő, zenélő, énekelő film.

SINGING FOOL

(A. Warner 16 felvonásos beszélő
filmje. Főszereplői: Al Jolson és
Sonny Boy).

Két szerelmes kis madár (Arna-
ult testvérek koncert-filmje).

A don-kozákok kórusa (Ei Uch-
nem. Volga-Volga... stb.).

Pénztár délelőtt 11-től, délután elő
adás kezdete előtt 1 órával.

Az előjegyzett jegyeket délig ki
kell váltani.

Előadás kezdete után a nézőtérre
bepenni nem lehet.

ISTEN AZ ÓCEÁN FELETT.

A Víg-színház új műsora.

A meglehetősen pathetikus cím —
Isten az óceán felett — rögtön elárulja,
hogy tengerész-történet, az, amely meg-
húzódik mögötte. E tengerész-történet-
nek — melynek főszerepeit Richard
Barthelmes és Betty Compson alakít-

ják — meséje a nyers lelkületű, de
alapjában véve becsületes tengerész-
szól, aki egy rossz hírű mulatóhelyről
elrabolja azt a lányt, akit szeret és a
hajójára viszi. A szöktetés éjjelen azon-
ban tűz támad a hajón, a fiú és lány
megmenekülnek és a nyílt tengerre ke-
rülve a hajótörtek szörnyű sorsa Is-
tenhez vezeli őket. A végtelen tengeren
éltlen-szomjan sodródva készülnek a
halálra, amikor eléjük jön egy hajó,
amelynek legénysége fellázad s a lá-
zadó matrózok csak a kapitányt hagy-
ják életben, mivel tőle akarják meg-
tudni annak a hallatlan értékű ékszer-
nek a rejtekhelyét, amelyet a hajó az
angol ékszerkereskedők megbízásából
szállít. A hajótörtek színelég csatla-
koznak a lázadókkal, de csak azért,
hogy megmeneküljenek a kapitányt. Rend-
kívül izgalmas jelenetek, összetűzések,
győzelmes párharcok után ez sikerül is
és Isten így diadalmaskodik a viharzó
tengeren és viharzó szenvedélyek fe-
lett: Steve és Rose egymásé lesznek.
A minden ízében romantikus és izgal-
mas filmet tegnap este igen szép kö-
zönség nézte végig és mivel az érdek-
lődést teljes mértékben megérdemli, —
biztosra vehető, hogy ma még nagyobb
közönsége lesz.

A műsor másik darabja Rin-Tin-
Tin legújabb nyolc felvonásos filmje:
„A titokzatos kollie”, amelynek fősze-
repében ez az okos állat ejtli tsmét há-
mulatba a nézőket. (bj.)

**Somogyi Nuszi, Voith Ilonka,
Hermann Mancsi, Erkel Gabi
a Görbe Ejszaka műsorában**

Páratlan szórakozás várja a közönséget február 2-án, az Arany Bika
dísztermében. — Két pengős jegy a nagyszabású mulatság minden fā-
zisára érvényes.

A most következő vasárnap, febr-
uár 2-án lesz az Arany Bika dísz-
termében a Görbe Ejszaka, mely
már is általános szóbeszéd tárgya,
ugy a társaságokban, mint a kor-
zón. Most már kialakult a grandió-
zus mulatság teljes képe és joggal
lehet állítani, hogy a Görbe Ejszaka a szezon legsikerültebb mu-
latsága lesz.

Este 8 órakor műsoros kabaré elő-
adás kezdődik, mely már maga is
nagy közönséget vonzhatna, még ha
nem is követné ezer más szórako-
zási alkalom ezt a nagyszerű mű-
sort.

A kabaré keretében fellépnek a
következő művésznők és művészek:
Somogyi Nuszi, a budapesti Király
Színház primadonnája, aki ezuttal
először lép fel a debreceni közönség
előtt. De persze külön nem kell őt
bemutatni, mert hiszen minden új-
ságolvasó és a pesti színházak iránt
érdeklődő ember tudhatja, hogy ki-
esoda Somogyi Nuszi. Az operette
színjátszás terén az ő neve valóság-
os fogalom és ragyogó megjele-
nése mindenkit elbűvöl.

Voith Ilonka, operaénekesnő, ki-
nek a nevéhez már sok színpadi si-
ker fűződik és akinek ezuttal ismét

alkalma lesz, hogy ragyogó ének-
művészetét a debreceni közönségnek
bemutassa.

Hermann Mancsi, a debreceni kö-
zönség dédelgetett kedvence is eljön
ide egy estére, viszontlátni régi
publikumát, ki annyi nagyszerű
alakítását élvezte végig, míg a Cso-
konai színház tagja volt. Hermann
Mancsi ezuttal is új oldaláról mutat-
kozik be és vig. mulatságos számo-
kat fog előadni.

Erkel Gabi, a Csokonai színház
primadonnája, ki nemcsak szépsé-
gével, ragyogó toalettjeivel s nagy-
szerű játékkészségével fog hatni,
hanem rendkívül ötletes meglepetés
számba menő kupaikat és tréfás je-
lenetet fog előadni.

Krompachi István, a Csokonai
színház egykori, rendkívül kedvelt
tagja szintén fellép. Krompachi Ist-
vánt már régen nem hallotta a deb-
receni közönség, így bizonyára
nagy vonzerőt fog gyakorolni.

Sugár Misi, ez a nagyszerű színész
szintén fellép a műsorban és kacag-
tató kupaikat fog előadni.

Misogáné Barna Anai Sugár Mi-
sivel fog érdekes magánjelenetet
bemutatni. Misogánét a debreceni
színpadról rendkívül előnyösen is-

meri a közönség.
Erdődi Kálmán, a Csokonai szin-
ház tagja táncszámokkal vesz részt
a műsorban. Ördögös ügyességű
táncprodukciókat fog bemutatni.
Az egyes számokat Forray István,
a kiváló karnagy kíséri.

Az itt elsorolt művésznőkön és
művészekon kívül még többen fel-
fognak lépni a kabarén, azonban —
mintán az illetők felkérése most
van folyamatban, a többi szereplők
nevét még csak azután közölhetjük.
Az azonban bizonyos, hogy ez a
gazdag műsor az újabb felkérések-
kel még bővülni fog.

A kabaré műsora előreláthatólag
10 óráig tart, amikor kezdetét veszti
a nagyszabású álarcos és jelme-
zes felvonulás.

zenész hangjai mellett. Kívánatos,
hogy a hölgyek és urak mentől több-
ben jelmezben, illetve álarcban je-
ljenjenek meg, nemcsak azért, mert
a legsikerültebb jelmezések között
díjak osztatnak ki, hanem azért is,
hogy a jelmezek tömege emelje a
mulatság karneváli, színpompás jel-
legét.

A felvonulás után kezdetét veszti
a tánc.

mely éjjelig cigányzene mellett,
éjfél után pedig jazz-band hang-
jainál fog folytatódni.

**Éjjelkor kezdődik
a Miss Debrecen megválasztása.**
A választás eredménye után a leg-
szöbnek talált hölgyet, aki a Miss
Debrecen nevet fogja kapni.

**megkoronázzák azzal a farsangi
koronával.**

amelyet az Anny kalapszalonn aján-
dékozott. Közben a farsangi mókák
ezer változata zajlik le a teremben
és a folyosókon. Ilyen lesz az elrejt-
ett százpengős megkeresése, felku-
tatása, hólabda-játék, léggömbesata,
világposta, jósolás, szerpentin és
konfetti ütözés és ezer más móka.

Minderre a szórakozási sorozatra
egységes jegyek vannak kibocsáj-
tva, úgy, hogy a megváltott jeggyel
a közönség egy a kabarén és a tánc-
mulatságon, mint mindegyik más
részletén a mulatságnak, résztvehet.
A jegyek nagyon mérsékelt áron
vannak megszabva, hiszen például
a kétpengős jeggyel estétől reggelig
szórakozhat a közönség. Elsőrendű
ülőlhely 3.50 pengő, másodrendű 3 P,
harmadrendű 2.50 P, erkély szintén
és az egyszerű belépőjegy (állójegy)
2 pengő. Négy személyes páholy 15.
hat személyes 20 pengő. Jegyek elő-
re válthatók a Méliusz, Hegedűs és
Sándor könyvtárakban és az Arany
Bika halljában levő jegy-
pénztárnál.

**Sp. autó- és
traktor-olaj,**

tiszta könnyűbenzin
kiváló minőségben

Magyar Fanto Művek

R.-T.

tisztantuli kirendeltségénél

Ferenc József-ut 42. sz.

Telefon 7-77 és 10-99.

A NAP HIREI

Hidegebb idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti január hó huszonkilencedikén:

Az Európai nyugati részeit borító ciklonális képződmények hatása alatt melyek közül a mi időjárásunkra az Adria ciklon van. Ennek az előoldali légáramlása enyhe nálunk északi-keleti szélben észlelhető a talajmenti rétegekben. Ez az áramlás párában dús földközti tengeri levegőt szállít a területünkre. A párányomás az elmúlt 24 óra alatt több milliméterrel emelkedett. Az északi-keleti légáramlás felett erős déli légáramlás van már 200 méter magasságban, amely még a talajmenti légtömegeknél is melegebb levegőt szállít. A két légtömeg találkozására állandó felhősödésnek és gyenge csapadékkiválásnak vált okozójává. A ma leestett csapadék mennyisége azonban nem éri el az egy millimétert.

A hőmérséklet nem változott tegnap óta sem. Az éjszaka folyamán még a talaj közelében sem ment le a fagypontra a hőmérséklet. A nap folyamán pedig a legmagasabb értéke 7 C. volt.

Időprognózis: Egyelőre továbbra is felhős, időnként csapadékos és enyhe idő várható, lassú hűsökléssel.

— A Népszerű Főiskola modern nyelvi, (olasz, német, francia, angol), tanfolyamai, február hó harmadikán hétfőn kezdődnek. E héten a beíratkozások és előjegyzések folynak, az egyetemi gondnoki hivatalban, — (Kollégium, első emelet 38.), amely érdeklődőknek a délelőtti órákban, (délelőtti 8—2 óráig), telefonon is ad felvilágosítást. Telefon szám: 14-39.

— Önkéntes természetbeni munkával fejezik be a nyíregyházi Ipartestület székházépítkezését. A nyíregyházi Ipartestület kőműves-szakosztálya, Bajdik István elnökletével legutóbb megtartott ülésén egyhangú lelkesedéssel határozták el, hogy az ipartestületi székház befejezéséhez természetbeni munkával járulnak hozzá. A szakosztály elnöksége felhívást bocsátott ki Nyíregyháza kőműves mestereihez, építési vállalkozóihoz s kőművesiparosokhoz, hogy a székház befejezéséhez a tavasz folyamán természetbeni munkával járuljanak hozzá, tehetségükhöz mérten. A felhívásra néhány nap alatt 166 kőműves-napszám és 100 pengő készpénz adomány folyt be.

— A Debreceni Iparos Dalegylet hangversenye. Február hó másodikán vasárnap este nyolc órakor tartja nagyszabású, régóta várt hangversenyt az Iparos Dalegylet, a zenedísztermében. A kiváló gonddal összeállított műsor, melyen a hazai és külföldi zeneirodalom szebbnél-szebb számai szerepelnek, a legkellemesebb szórakozást fogja nyújtani a közönségnek. A dalegylet vezetősége és tagjai lelkes buzgalommal dolgoznak, hogy ez a hangverseny is azt a legteljesebb sikert arassa, amit a dalegyletől méltán elvárunk. A már eddig is megnyilvánult nagy érdeklődés folytán ajánlatos, hogy a közönség már 8 óra előtt elfoglalja a helyét. Belépődíj nincs. A műsor ára, — melynek megváltása kötelező, — egy pengő. Dalegyletek működő tagjai jelvényeik felmutatása mellett a műsor árának a felét fizetik.

x B-né, Vattay Margit táncintézetében, folyó hó 4-én, új kolon kezdődik Péterfia ucca 30. szám.

— Az Egyetemi Kör választmányára folyó hó 31-én, pénteken este nyolc órakor a kör külön helyiségében, választmányi ülést tart. Tagok kéretnek, hogy pontosan jelenjenek meg.

Meghalt táncközben

Egy hajduhadházi munkás hirtelen halála az esküvőn.

Tragikus körülmények között halt el a napokban Kozák János hajduhadházi földmives. Egyik barátjának esküvőjén vett részt és tánc közben hirtelen összesett és azonnal meghalt. Hozzá tartozói előtt gyanusnak tűnt fel a dolog és jelentést tettek a csendőrségnek, amely bevezette a nyomozást. Be-

lekapcsolódott az ügybe Preineszberger Jenő központi vizsgálóbíró is, aki elrendelte a vizsgálatot és a boncolást. Ennek során beigazolást nyert, hogy Kozák János agyvérzésben halt el és így haláláért senkit sem terhel a felelősség. A vizsgálatot tehát ebben az ügyben megszüntették.

Csalásért elítélt a járásbiróság egy volt főszolgabíró

Igen érdekes ügyet tárgyalt tegnap a debreceni járásbiróság. Dienes Sándor, érettségizett, egyetemi végzettséggel bíró volt főszolgabíró került a vádlottak padjára csalással vádolva. Az eset részletei a következők:

Dienes Sándor, aki végigharcolta a háborút és az idegen megszállás után elvesztette főszolgabírói állását, biztosítási ügynök lett, nagy nyomorban tengődött. A múlt év október 16-án a Sámsoni uti rokkant telepen járt és itt betért az egyik koresmába.

A koresmában összetalálkozott Eliser Gyula hadirokkanttal, aki elpanaszolta neki, hogy nem kapja rendszeresen a rokkant illetményét. Dienes erre előadta, hogy ő Szentgyörgyi tábornok megbízásából jár ott és kijelentette, hogy hajlandó egy kérvényt írni az illet-

mény kifizetése iránt. Eliser ebbe belement és „bélyegre” 50 fillért adott át az ügynöknek. Ez azonban kérvényt egyáltalán nem írt, viszont a hadirokkant sem látta többé a pénzt.

Eliser feljelentésére megindult a bünvádi eljárás Dienes Sándor ellen. Ügyét tegnap tárgyalta a debreceni járásbiróságon dr. Bónyi Bertalan járásbíró. A vádlott ártatlanságát hangoztatta, azt állította, hogy ő nem adta ki magát Szentgyörgyi tábornok megbízottjának, csupán azt mondta, hogy ismeri a tábornokot. A tanúk vallomásai alapján azonban a bíróság Dienes Sándor bűnösségét megállapította és csalásért 150 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet végrehajtását azonban a bíróság három évi próbailőre felfüggesztette.

— Megloptak a főpostán egy úriasszonyt Bosznay Istvánné, Poroszlay út 8. szám: alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a főpostán meglopta. Bosznay Istvánné ugyanis egy levelet címzett meg és amíg írt a ridiküljé, — amely egy értékes iparművészeti bőr díszmű munka volt, — letette maga mellé az asztalra. A ridikülben 15—16 pengő volt. Egy szemfüles zsebtolvaj kihasználva Bosznay Istvánné elfoglaltságát, a ridikült ellopta. A rendőrség megindította a nyomozást a zsebtolvaj után.

x A Nagycserei gazdálkodókat felkérjük, február hó másodikán, délután 2 órakor a kaszálás és legeltetési jog ügyében a nagycserei iskolánál megjelenni szíveskedjenek. — Guha Károly, Szent Anna ucca 10. sz. első emelet.

— Még az udvarról is ellopják a biciklit. A rendőrségi krónikáknak már állandó fejezete a kerékpárlopás. Nem irúlik el nap, hogy egy-két feljelentést ne tegyenek kerékpárlopásért, mert a közönség annyira indolens, hogy szinte maga nyújt alkalmat

a tolvajoknak a lopásra. Tegnap Kardos Mór kereskedő, Csemete ucca 21. szám alatti lakos tett feljelentést, aki az udvaron hagyta a „Starkenburg” gyártmányú D. 33—80. rendszámú biciklijét, ahelyett hogy bevitte volna a lakásba. Természetesen egy szemfüles besurranó tolvaj ellopta. A nyomozás megindult.

— A Katolikus Legényegylet műsoros délutánja. Február hó 2-án, — vasárnap este hat órakor a Piarista reál gimnázium dísztermében, alakulásának negyedik évfordulója alkalmából, műsoros előadást rendez, a Kath. Legényegylet. A gazdagon összeállított műsor kiemelkedő számai lesznek a Szent László Dalegylet szereplése, egyfelvonásos boházatok és komoly szavaltatok. Az előadás pontosan hat órakor kezdődik. Belépődíj nem lesz. Előadás után este 9 órakor az Angol Királynő zöld-teremben nagy sikerűnek ígérkező táncmulatságot is rendez a legényegylet.

x Irógép leírásokat, sokszorosítókat, gyorsan, tisztán s igen olcsón vállalok, Király ucca 5. szám. Irógép-üzlet. Telefon 51. szám.

Gyomor-, bél- és anyagcsere-

betegségek

a természetes „Ferenc József” keserűvíz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a Ferenc József keserűvíz különösen ülő életmódnál igen hasznos gyomor- és bélszabályzó szer. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, dorgériákban és fűszerüzletekben kapható.

Megindult a forgalom az új uccában

A Déri muzeummal szemben, az ujjonnan épülő posta háta megett levő uccában, teljesen megindult a forgalom. Tehát aki a Messter uccai részről az Ingóságközvetítőt hamar meg akarja közelíteni, az az új uccán jöjjön keresztül és rögtön ott találja az Ingóságközvetítő hatalmas nagy raktárait, ahol féláron, sőt féláron alul a legszebb bútorokat, pl. kandallábereket mosós- és mangorló-gépet, nagyon szép Sehunda cimbalmokat, régi kiját-szott hegedűk, antik órák, ebédlő- és szalonasztalok, löszormatracok, festmények, varrógépek székek hintaszékek, arany-, ezüstékszerek és minden elképzelhető ingóságok kaphatók.

x Könyvtárak, olvasóköri, ifjúsági könyvtárak, magán és közkönyvtárak felszerelését jó és olcsó könyvekkel, antiquarice is, előnyös fizetési feltételekkel eszközölünk. Jókarban levő antiquar könyvekkel óriási választék. Ujdonságok naponta érkeznek. — Antalfy József könyvkereskedése és papirkereskedése, Szent Anna és Varga ucca sarak. Telefon 612. szám.

x Trafikosok, debreceni képeslapok graveur és eredeti fényképfelvételek, leltári áron, tízennégy napig, csak viszonteladók részére, helyi képeslapok graveur 100 darab 450 fillér, eredeti fényképfelvétel 100 darab 8 pengő, Springer József papir- és fényképzési szaküzletében.

x Világhírű „Angol Imperiál” lemez és filmről tájékoztató, díszes kivitelű, képekkel gazdagon illusztrált 1930-as árjegyzékem megjelent. Minden amatőr fényképezőnek díjtalanul adom. Berzéki fotóbozse. Piac ucca 38. szám az udvarban.

x A Görbe Éjszak szépségkirálynőjének remek fejdíszét az „Anny” kalapszalonn készítette.

x Bartalis tánciskolájában ma este táncvizsga. Új táncanfolyam február hó negyedikén kezdődik.

x Már látható „Miss Debrecen” művészi koronája a Mandel cipőüzlet kirakatában.

— Házasságok. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő házasságkötéseket jelentették be: Oláh Imre—Nagy Eszter. — Kósa Sándor—Kovács Margit.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Rátónyi Sándor ref. 30 éves Bánk 16. szám. — Kovács Antal bapt. 23. éves, Szeremlei út 27. szám. — özv. Kovács Elekné ref. 52 éves, ref. szegényház. — Csehik Irénke ref. 2 éves, Paacsirta ucca 46. szám.

— Születések. — Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Szabó Imre fűtő, leány Olga. — Balogh András mézárós, leány Edit. Tóth István uccaséprő, fiú Ferenc. Elbőgen Mór, szatócs, fiú Ervin. — Adoba György ápoló, leány Mária. — Benkő Zsigmond kőműves-s., f. Gy. Bartha Lajos csizmadia, leány Magda. Szarvas Péter földmives, l. Zsuzsanna

A közel jövőben megnyílik a

Gyorsírási és Gépirási Szaktanfolyam.

Debreceni Első Takarékpénztár épület, III. emelet.

Felnőttek oktatása. Lelkiismeretes, gondos tanítás. Okleveles, kiváló tanerők. Kezdő- és haladó csoportok. Esti csoportok.

Ingyenes gyakorló-órák. Olcsó tandíj, sok tanóra, Modern írógépek. Egyetemi hallgatók részére külön csoport, tandíjkedvezmény.

Érdeklődni délelőtt 11—2-ig és este 6—8-ig lehet az tanfolyam helyiségeiben. (Debreceni Első Takarékpénztár épület, III. em.)

Faipar rt. butorüzlete Király uccán bent 4 sz. alatt van

Gyászrovat

Halálozás. Csehik Irénke, életének 2-ik évében, rövid betegség után elhunyt. Temetése a Várad uccai temetőháztól, pénteken délelőtt 11 órakor lesz, a ref. egyház szertartása szerint.

Fehértői Dániel

tem. vállalkozó, klinikai szállító.
Dégenfeld-tér 4. sz.
Telefon: 11-85.
temetése:

Kovács Antal, életének 23-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 30-án, délután három órakor lesz a Káptalan, Szeremlei ucca 27-ik számú gyászszobától a baptista egyház szertartása szerint tartandó ima után a Péterfia uccai temetőbe.

Nagy Erzsike, életének 4-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 30-án, délután négy órakor lesz a Kossuth uccai temetőháztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

AZONNAL BE KELL JELENTENI AZ ÚJSZÜLÖTTEKET.

A belügyminiszter a születések késedelmes bejelentése esetén az anyakönyvvezetők által követendő eljárás ügyében rendelkezést adott ki. A rendelkezés értelmében a bejelentő azzal is kihágást követ el, ha a bejelentést a megadható idő alatt nem teszi meg, hanem csak később. A bejelentés elmulasztása kihágás.

Mint hogy a törvényben meghatározott kihágás hivatalból üldözendő, az anyakönyvvezető a kihágás miatt a bejelentést megtagadja, a bejelentést a késedelmes bejelentés esetében is meg kell az állami anyakönyvvezetőnek tennie. A rendelkezés alapján felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy a születési eseteket azonnal jelentésükbe, mert annak elmulasztása esetén az eljárást megindítják ellenük.

Banketi helyett ebéd — négy-száz szegénynek. Sopronból jelentik: Szalay János dr. domokosrendi prior tiszteletére abból az alkalomból, hogy a kormányzó a III. osztályú érdemkeresztjével tüntette ki, tiszteletbeli bankettet öhajtottak rendezni. Szalay prior ez elől kitért és helyette négy-száz szegényt vendéglét meg vasárnap délelőtt. Minden szegény rizes húsléves, egy negyed kiló sertéshúspörkölt és egy kenyert kapott. — Az izleles ebédet a rendház udvarán felállított tábori mozgókonyhán főzték. A Szalay prior által adott „szegények banketijén” megjelent vitéz Simon Elemér főispán, Thurnes Mihály polgármester a feleségével, Gévy-Wolf Lajos alispán a feleségével és Papp Kálmán prépost-plébános, akik mindannyian meleg elismeréssel illették a priort, eredeti és nemeslelkű cselekedetért.

Két magyar munkás halt meg a ploesti robbanásnál. Bukarestből írják: Az Astra Romana petroleum cég ploesti telepén borzalmas katasztrófa történt. A petroleum fűtőmotorja felrobbant és lángborította az egész telepet. Az alámlózott tüzelőanyag homokfeskendőkkel eloltotta a tüzet. A robbanás közelében nyolc munkás dolgozott, akik közül kettő meghalt, hat pedig súlyosan megsebesült. Mindkét halott erdélyi magyar ember: Gólya László és Kovács Ferenc, akik Szilágy megyéből mentek munkát keresni. — Mindkettőnek felesége és gyermekei voltak.

A halotthoz beszélt

Ceglédről jelentik: Furcsa módon lett öngyilkos a napokban Polónyi Pál 42 éves földműves. Polónyit, kit mint jómódu dolgos gazdát ismertek, szombat este nagy névnap vacsorát adott barátainak. A vacsora reggel felé végződött. Míg a vendégeket Polónyiné kikísérte, a gazda egyedül maradt a konyhában, ahol a felesége bent ruhát szárított. A ruhák kifeszített kötéltre voltak a konyhában keresztül-kasul felaggatva.

Polónyiné, mikor a kapuból visszatért itt a ruhák között látta áldogálni az urát. Gyanútlanul rakogatni kezdett s közben beszélgetett az urához.

Csak jó idő múlva tűnt fel neki, hogy Polónyi nem válaszolt. Odament hozzá, vállára tette a kezét és rászólt: „De megáldokodt kend! Még nem is válaszol.”

De amint a látszólag nyugodtan álló emberre tette a kezét, az himbálózni kezdett.

Az asszony fjedten vette észre, — hogy amig kint járt az ura hurkot csinált a ruhaszárító kötéltől és felakasztotta magát. Az asszony velőrázó sikollyal esett össze ura holtteste mellett. A gazdának semmi oka sem volt az öngyilkosságra, levelet sem hagyott hátra.

Mikor a régi barát nő koszorusleány a térti esküvőjén

Egy érdekes gyermektartási per a debreceni királyi járásbíróóság előtt.

A bíróság előtt a mindennapi életnek sokféle megnyilatkozása játszódik le, hol humoros, hol szomorú jelenetek peregnék le a bírák előtt. A pikantéria szempontjából mindenestre a gyermektartási perek vezetnek, amelyek az életnek szennyes jelenségeit tárják fel. Sokszor azonban ezen a téren is találunk humort, amit egy tegnapi kis tárgyalás is igazol.

Az alkalmazott hosszú ideig jóban volt egy fiatal cselédeánnyal, aki a klinikai raktárnok szolgálatában állott. Évek múlva azonban véget lett a nagy barátságának, a leány más férfit, a barát pedig más nő után nézett. A vége az lett a dolognak, hogy H. jegybe lépett egy debreceni leánnyal. — Ekkor már azonban a régi barát nő teherben volt.

A korcsolyázók alatt beszakadt a jég, három gyermek és a tanító a tóba zuhant. Berlinből jelentik: Colmar közelében tegnap este végtelen szerencsétlenség történt, amelynek négy halottja van. Több iskolásgyermekek korcsolyázni mentek ki a tanítóval a város határában fekvő tó jegere. Ott gyermek alatt beszakadt a jég s három közülük a tóba fulladtak. A segítségükre siető tanító szinten elmerült a jégtáblák alatt.

Egy cigányasszony gyilkos merénylője. Vanyarcógrádmegyei községben Rácz Lászlóné, Bódi Etel 30 éves cigányasszony, feltékenységéből meglesett két asszonyt, amikor azok vízért mentek a kútra. Megtámadta őket s magával vitt késsel egyetlen szúrással megölte az egyik asszonyt, akinek a szívet járta át a kés. A nekivadult cigányasszony a másik asszonyon hét kés szúrást ejtett — A második asszonyt haldokolva vitték a balassagyarmati közpórházba. A tettes önként jelentkezett a balassagyarmati ügyészségen.

Családi estély a Csapókereti Olvasókörben. A tagok közötti érintkezés intenzívebbé tétele és a kör tagjainak szórakoztatása céljából a csapókereti olvasókörigalmi bizottsága, vasárnap este nyolc órai kezdettel a saját helyiségében családi jellegű tea-estélyt tart. Ez estélyre, mely minden beléptidő nélkül rendeztetik, az érdeklődő tagokat és hozzátartozókat ezúton is meghívja az Elnökség.

Most jön a humor: Megtörtént az esküvő,

amelyen az egyik koszorusleány a régi barát nő volt, aki ekkor már a szíve alatt hordta gyermekét a hűtlen vőlegénynek.

Míndez azonban nem zavarta az esküvőt, amely a legnagyobb rendben folyt le.

Teltek a hónapok, megszületett a gyerek. — Most keresettel lépett fel a leány ellen a férfi. De ez nem ismerte el magának a gyermeket és a tegnapi járásbíróági tárgyaláson felleltettség kifogással élt, azaz több tanút állított elő, akikkel a felperes szintén jóban volt. De ez nem használt semmit. A bíróság bizonyítottan vette, hogy a gyermek tőle származik és a „boldog” apát havi 16 pengő tartásdíjban marasztalta el.

A berettyóújfalui községi bíró jubileuma. Szép ünnepségekben részvett H. Pozsár István berettyóújfalui községi bíró a község társadalma, bírói működésének 25 éves jubileuma alkalmából. A község háza nagytermében társasvacsora volt, amelyen a lakosság minden rétege képviselve volt. Az első felköszöntőt Szikszay Dezső községi főjegyző mondta az ünnepeltre, majd Gyány Ferenc ny. községi főjegyző méltatta a jubiláns érdemeit. Jakab István felszólalásában H. Pozsár István 25 éves közszereplését jellemezte elismerő szavakkal. H. Pozsár István meghatottan mondott köszönetet az ünnepeltetésért. A társasvacsorán Papp Tamás szolgabíró is megjelent.

Nagy érdeklődés kíséri a Káplár Miklós kiállítását. Mint megírtuk, — vasárnap nyit meg a Városháza dísztermében Káplár Miklós gyűjteményes kiállítás, amely nap-nap után élénk érdeklődésnek örvend. Minden nap igen sok látogatója van az értékes kiállításnak és mint értesülünk, már igen sok vásárlás is történt, de igen sok képre most folyik az alku. A kiállítás még egy héttel lesz nyitva, mindennap reggel nyolc órától este hét óráig.

x Debreceni Képes Kalendárium régebbi évfolyamai közül az 1916 évi füzetet elcserélné az 1918-as füzetet, vagy megvenné a Városi Múzeumban egy érdeklődő. Értesítés oda küldendő.

Csak egy mosoly

Csavargó I.: Ejha! Te hétköznap is szivarozol! Mit csinálsz akkor vasárnap?

Csavargó II.: Vasárnap összeszedem őket.

Özfilét rendelt a vendég és a pincér szolgálatkészen megkérdezi:

— Mit parancsol hozzá? Áfonyát, almapürét, vagy extra melé kompótot?

— Áfonya? Almapüre? Ki nem állhatom egyiket sem! Hozzon extra melét!

Miután elfogyasztotta s a pincér el akarta venni a tányért, elégedetten mondja a vendég:

— Kifűtő volt az extra melét. — Látja, ez jó tip volt! Miből áll tulajdonképpen ez az extra melé?

— Ez kérem áfonyának és almapürének a keveréke.

— Maga tehát azt állítja, hogy éhségben lopta azt a hat tojást. Miért lopott éppen hatot?

— Mert kalácsot akartam csinálni és egy szakácskönyvben azt olvastam, hogy hat tojás kell hozzá.

A nagybeteg, mielőtt az operáció ideje elérkezett, mélyen elaludt. A két ápoló, akit elküldtek érte a betegszobába, mély álomba merülve találták Odament hát hozzá az egyik és megvárta. A beteg felriadt és félálomban kérdezte:

— Ki az? Mit akar?

Az ápoló megmagyarázta neki a helyzetet:

— Tessék kérem felébredni, mert el akarják altatni.

Csepregen csak magyar gyártmányu ruhában mehetnek bálba a hölgyek. A csepregi Iparos Kör február elsején táncmulatságot rendez, melynek meghívóit tegnap küldték széjjel. Ez a meghívó a maga nemében páratlan. A meghívó szerint ugyanis a hölgyek csakis magyar gyártmányu, egyszerű kartonruhában jelenhetnek meg, — idegen gyártmányu vagy selyemruhában hivalkodó hölgyet a csepregi iparosok táncmulatságára nem engednek. — A rendezőbizottság a meghívó tanúsága szerint értékes jutalomban részesíti a hölgyek közül azt, aki a maga egyszerű magyar gyártmányu ruháját a legizlésebben állította össze. — A példa a mai súlyos gazdasági viszonyok közepett, amikor a divatörület már-már határokat sem ismer, érdemes a megszívlelésre.

Berugott és meghalt. Berta Lajos 25 éves kemenesmagasi építőmester, akit az egész község csak mint józan embert ismert, szomorú sorsra jutott. Csütörtökön kerékpáron bement Celldömölkre a helipiacra, ahol ismerősökkel találkozott össze, aminek folytatása a bor lett. Késő este indult a Györkösféle vendéglőből meglehetősen ittas állapotban, de alig haladt két-három kilométert, amikor a Radó féle major közelében lefordult a kerékpárjáról az útszéli árokba, ahol pénteken reggel a Celldömölkre tartó egyik tejes találta meg, eszméletlenül állapotban. A tejes felvette a kocsi-jára és beszállította a celldömölki kórházba, ahol alig félóra múlva meg is halt. Orvos-rendőri megállapítás szerint agyszélhűdés érte, amelyhez hozzájárult az egész éjjel tartó nagymérvű álfagyás is.

— Szalacsy Rácz Imre legújabb könyve a „Magyar sors”, mely minden könyvkereskedésben kapható.

Galléria mindig olyan lesz, mint az ui, ha **Simonffy-utca 7. szám** alatt tisztíttatja.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Hogyan kell a számlailletéket leróni

A Kereskedelmi és Iparkamara figyelmeztetése.

A számlabélyegek felragasztásával és megsemmisítésével kapcsolatban sok panasz hangzott fel különösen az utolsó esztendőben, amikor a hatóságok megbírságotlák azokat, kik a számlailleték lerovása alkalmával a bélyeget nem irták át a szöveg első szavaival. A hatóságok a bélyegzővel megsemmisített számlabélyeget sem ismerték el illetéklerovási szempontból megfelelőnek éppen úgy, mint nem fogadták el illetéklerovásul a csupán felragasztott, de át nem irt bélyegeket sem.

A Kereskedelmi és Iparkamara előterjesztésére a pénzügyminiszter ur a következő körrendeletet bocsátotta ki 6869—1930 VIII/a, szám alatt a pénzügyigazgatóságokhoz:

Mint hogy a számlailleték lerovásának az illetékszabályok 33. §-ban meghatározott az a módja, hogy a felragasztott bélyeget a számla egyik tételével keresztül kell írni, a számlakiállítás műveletek mai berendezettsége mellett már elavult, amely az iparosoknak és kereskedőknek sok nehézséget okoz, sőt gyakran meg sem oldható, ennél fogva az illeték lerovási módot a mai viszonyoknak megfelelően újra szabályozni szándékozom.

Ezt megelőzően pedig egyelőre kisorsfoképpen az alábbiakat rendelem:

Az az illetéklerovási szabálytalanságot, hogy a számlára ragasztott bélyeget nem a számla egyik tételével, hanem az írat címével vagy keltével vagy bevezető szövegsorával, vagy az aláírásával írták keresztül, a legenyhébben kell megbírságni.

Szabályosnak ismerendő el a lerovás, ha a számlára ragasztott bélyeg az iparosnak, vagy kereskedőnek a számla kiállításának keletét is tartalmazó cég-

pecsétjével olyan módon van felülbélyegezve, hogy a pecsét a bélyegről a számla papirosára átterjed.

Mindettől eltérésnek csak akkor van helye, ha netalán olyan eset fordul elő, amelyben megállapítható, hogy a számlára a bélyeget utólagosan ragasztották fel. Ilyen esetre az a rendelet nem vonatkozik, ilyen esetben a teljes felemelt illeték megkövetelendő.

A számlák illetéke az 1927. évi 68.100 számú pénzügyminiszteri rendelet szerint a következők:

A számlák minden példányára, másodlatára és másolatára az azokban kiüntetett érték főösszege (s nem a követelés egyenlege) után ívenként az alábbi illeték rovandó le:

200 P-ig 2 fillér, 200 P-n tul 500 P-ig 5 f. 500 P-n tul 1000 P-ig 10 f. 1000 P-n tul 2000 P-ig 20 f. 2000 P-n tul 5000 P-ig 50 f. 5000 P-n tul 7500 P-ig 75 f. 7500 P-n tul 10.000 P-ig 1 P. 10.000 P-n tul 2 P.

Ezt a körrendeletemet az iparos és kereskedő érdekképviseleteknek megküldöttem és felkértem az érdekképviseleteket a kötelekükbe tartozók tájékoztatására, valamint a kötelekükbe tartozók figyelmének arra felhívására, hogy a számlailleték pontos lerovását szemelölt tartásák, mert a pénzügyi hatóságok részben ezentul rendszeresebb ellenőrzést fognak gyakorolni.

Budapest, 1930 január hó 23-án.

A miniszter rendeletéből:
Dr CSEKŐ S. K.
miniszteri tanácsos.

A Kereskedelmi és Iparkamara felhívja az érdekltség figyelmét arra, hogy a pénzügyminiszter ur rendeletében foglaltakat a legpontosabban kövesse.

Szőlősgazdák figyelmébe

A szőlősgazdák Ulicsy Károly m. kir. szőlészeti és borászati kerületi főfelügyelő ur az alábbiakra hívja fel a figyelmét:

Száraz hideg idő esetén fontos munka a megkezdett trágyahordás folytatása szőlőinkben s a trágyának azonnal való szétosztása, valamint alátakarása, hogy a trágyának már ez évben legyen hatása, mert egész télen át elég ideje van a bőlének arra, hogy különösen az istállótrágyában lévő növényi tápsókat feloldja és a talajba juttassa. Ha az istállótrágyát műtrágyával vegyesen alkalmazzuk, arra kell ügyelni, hogy a barázda fenekére mindig a műtrágyafélek kerüljenek és ennek tetejébe az istállótrágya jól betaposva, földdel betakarva. Ez a szabály tudományos kutatások s gyakorlati tapasztalatokon alapszik.

Uj szőlőtelepítéseknel fontos munka a jelenlegi időszakban a földforgatás, amit, ha az időjárás megengedi s amennyiben azt ősszel be nem végeztük, folytatni lehet, annál is inkább, mivel ezt ajánlatos olyan időben végezni, amidőn a feltalaj még nem fagyott meg annyira, hogy fagyos rögök kerüljenek a forgatási árok fenekére. Amerikai szőlővessző szaporító telepeken, valamint hazai szőlőkben a síma vessző szedését és földre való elvermelését folytatni lehet. Fajtisza hazai szőlővesszőnek, tekintettel a múlt tél folyamán kifagyott szőlőkre, az új telepítésekhez a tavasz folyamán nagy kereslet várható s így érdemesnek mutatkozik a megfelelő vesszők idejében való megszedésével foglalkozni.

December hó folyamán az egyik szaklaphoz az a hír érkezett, hogy a befedett szőlők kipállanak. Ily eset csak ott adhatja elő magát, ahol a té-

kéket tulkorán kapálták be, tehát éretlenül, lombhullás előtt, amidőn a szemek tökéletes beérődése még nem következhetett be. Ez az eset rendes kezelés mellett be nem állhat. A „pincében” minden rendes szőlősgazda mustja a zajos erjedésen átessett, feltételezve okszerű pincekezelést és azóta már az ugynevezett „utóerjedésen” megy keresztül. Aki még nem töltötte gel ujbórát a zajos erjedés után, haladéktalanul töltse fel, mivel kivált a gyengébb borok hamar megvirágosodnak, azaz „megpimpósdnak”. Az új borok első fejtése, amely pinceművelet tulajdonképpen alapkövetétele is a fiatal bor további pályafutásának és amelynek szabályszerűen meg kellett volna történnie abban az esztendőben, amelyben a mustot szűrtük, most még keresztül vihető! Az első fejtést, amelynek feladata a fiatal bort a seprőről elkülöníteni, azaz megszabadítani a sokat hangoztatott és helytelenül értelmezelt ugynevezett „anyjától” — a söpredéktől — ajánlatos derült időben végezni, mivel ez esetben több a levegőben az éltető „éleny” (ozygen), amely kedvezőbb befolyást gyakorol a nemes élesztők további működésére, azaz az utóerjedés kedvező lefolyására.

Valaki
Valahol
Végtelenül
Várja

az Ön arcképét.
Készíttessen egyet.

Liener

műtermében

Csapó-u. 1.

Elsőrendű vízből kotrott beton és vasbeton céljaira kiválóan alkalmas

kavicsot és kvarchomokot

prima osztályozásban is szállít kedvező áron:

Kavicsárusító R. T., Budapest, VIII., Baross-u. 77.

Telefon: József 442—46, József 325—53. Azonnal kérjen árajánlatot.

Kedvező kilátások mutatkoznak a pénzpiaccon

Ugy a hágai tárgyalások előtt, nemkülönben annak befejezése után az a nagy kérdés foglalkoztatja a közgazdasági közvéleményt, hogy enged-e a pénzügyi feszültség, tágul-e a hitelkeret és visszatér-e a kölcsön folyósítások normális állapota. Már a hágai konferencia során a nemzetközi pénzpiaccon egyre erőteljesebben jutott érvényre az a felfogás, hogy enyhülésnek kell következni. Az enyhülés bár alig észrevehetően az év elejétől kezdve mutatkozik is. A Holland Nemzeti Bank be sem várta a konferencia befejezését, hanem már január 15-én mérsékelte a hivatalos bankkamatlábát 4 százalékra, miután a magán kamatláb már 3 százalék alá csökkent, sőt az amsterdami tőzsdén a rekordpénz 2.5 százalékkért is oly korlátlan mennyiségben áll rendelkezésre, hogy már emiatt is a tőzsdéi forgalom jelentékeny megélénkül-

sét várják. Franciaországban tudvalevően már a hosszulejárata kölcsönök, sőt az államadósságok konvertálására készülnek, olyan nagy bőség van a piacon. Svájcban pedig a Schweizerische Bankverein is 5 százalékról 4.25 százalékra szállította le kötvényeinek kamatlábát. Az angol kamatláb leszámitása sem várát már sokáig magára, miután az angol font árfolyama is megszilárdult és az Angol Bank aranykészlete is annyira emelkedett, hogy mult évi veszteségét is csaknem teljesen visszaszerezte.

A világpiacon helyzet és a nemzetközi relációban is mutatkozó pénzböszögnék a folyamánya és mindenek fölött a hágai konferencia eredményének is a következménye az a körülmény, hogy a Magyar Nemzeti Bank f. hó 25-i érvénnyel 0.5 százalékkal csökkentette a hivatalos bankkamatlábát.

Terménytőzsde

A tengerentúli gabonapiacok szilárd irányzata nem gyakorolt befolyást a budapesti terménytőzsde irányzatának a kialakulására, mert a készrúpiaccon olyan nagy árukinálat érvényesült, amely függetlenül a külföldi irányzattól, ellanyhította nemcsak a készrúpiacot, hanem a határidőüzletet is. A nagy árukinálatot azzal magyarázzák, hogy az utóbbi napok erős árjavulása a piacra vonzotta az eddig tartózkodó árut és a nagy árukinálattal szemben a kereslet lényegesen mecsappant. A malmok csak nagyobb árengedmények mellett hajlandók vásárolni, ugyhogymiatt a buza is erősen visszaesett.

A határidőüzleti forgalomban a buza márciusra 15, májusra 17, októberre 11 fillérrel esett a tegnapi zárlat alá. A márciusi rozs ára 16 fillérrel olcsóbbodott, míg a tengerinél májusra 6, a tranzító tengerinél ugyancsak májusra 15 filléres visszaesés mutatkozik.

A készrúpiaccon a buza egész forgalma a malmok tartózkodása következtében csak 26 vagonra rugott és ára 15 fillérrel esett a tegnapi zárlat alá. A rozsüzlet ma is jelentéktelen volt, az irányzat azonban feltűnően lanya, úgy, hogy árat 20 fillérrel szállították le. A takarmánypiacon csak tengeriben volt forgalom, ára 5 fillérrel alacsonyabb a tegnapi zárlati árnál. A magpiac üzlettelen, a lisztárak nem változtak.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Magyar buza márciusra 23.97—23.88 (23.90), májusra 24.92—24.76 (24.76), októberre 23.80—23.90 (23.81), magyar rozs márciusra 14.32—14.22 (14.22), májusra 15.22—15.06 (15.02), októberre 16.32, tengeri májusra 14.75—14.67 (14.70), tranzító tengeri májusra 14.05 (14.04).

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg 24.65—24.95, 78 kg 24.95—25.15, 79 kg 25.15—25.50, 80 kg 25.45—25.65, felső-

tiszai 77 kg 24.20—24.45, 78 kg 24.40—24.65, 79 kg 24.65—24.85, 80 kg 24.75—24.95, fejemgyei és dunántúli 77 kg 23.70—23.95, 78 kg 23.95—24.15, 79 kg 24.25—24.40, 80 kg 24.30—24.55, pestmegyei 77 kg 23.80—24.05, 78 kg 24.05—24.25, 79 kg 24.30—24.50, 80 kg 24.40—24.65, bácskai 77 kg 23.80—24.10, 78 kg 24.05—24.30, 79 kg 24.30—24.55, 80 kg 24.40—24.70 P.

Pestvidéki rozs 13.60—13.70, egyéb rozs 13.60—13.70, takarmányárpa I. 15.80—16.50, takarmányárpa II. 15.30—15.75, felsőmagyarországi sörárpa 20.00—22.00, egyéb sörárpa 18.00—20.00, köles 11.00—12.50, repce 52.00—53.00, tiszai tengeri 13.40—13.50, egyéb tengeri 13.30—13.40, zab I. 14.30—15.00, zab II. 13.25—13.75, korpa 9.80—10.00, lucernamag 130—145, lucernamag arankás 74—80.

A DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYVÁSÁR ÁRAI.

Buza 22—23, rozs 13—14, árpa 13—14, zab 10—11, tengeri 10.40—11, lucerna 6.50—7, széna 5—6.80, lóhere 6.50—7, búkköny 4—5, a'om szalma 2—3, ágyaszalma, rozs 3—4, répa (cukor) 1.40—1.80, répa (takarmány) 0.80—1.20, tökmag 26—28.

ASINGER VARRÓGÉPEK mégis A LEGJOBBAK!

Dankó temetkezési vállalat

Kossuth-u. 3.

Üzletvezető: Dr. Ratkóczy János.
Telefon nappal 3-22. Éjjel 66. sz.

DEBRECENI KALAUZ

160 oldalon, 40 képen ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. — Ara részletes térképpel 1 P 50 fillér.

Kapható minden könyvkereskedésben.

A világhírű

Mercedes-Benz

személy és teherautók
és a M. kir. áll. Vas-, Acél- és Gépgyárak által gyártott

MÁVAG-MERCEDES-BENZ

teherautók, autóbuszok és különleges autók vezérképviselője és eladási központja:
MERCEDES-BENZ AUTOMOBIL RT. Budapest, IV. Váci-utca 24.
Körzetképviselő: Révész Imre Debrecen, Hunyadi uca 21. sz.

SPORTHIREK

A PLASz törölte a Zala-Kanizsa FC összes bajnoki eredményeit

Az egyesületet a bajnokság utolsó helyére tette.

Peldátlanul álló szigorú ítéletet hozott tegnap este a PLASz. II. sz. intézőbizottsága. Kimondotta, hogy megsemmisíti a Zala-Kanizsa eddigi bajnoki eredményeit

és a csapatot pont nélkül utolsó helyre zettnek nyilvánította.

A nagy feltűnést keltő határozat előzményeiről a következő felvilágosítást kaptuk:

— Az őszi-szezon folyamán állandóan baj volt a Zala-Kanizsával. A csapat állandóan anyagi zavarokkal küzdött, nem tett eleget kötelezettségeinek, úgyhogy a szövetség többször volt kénytelen határozatokat hozni a jobb sorsra érdemes egyesület ellen, a társ egyesületek feljelentései alapján. Ennek következtében a klub kénytelen volt mérkőzéseit állandóan halasztgatni.

— A szezon utolsó mérkőzését a Merkurral kellett volna lejátszania a Kanizsának — ezt a mérkőzést is elhalasztották az eredeti terminusról. Az egyesület erre azt a kérést intézte a PLASz-hoz, hogy járuljon hozzá a mérkőzésnek február hó másodikára való elhalasztásához. A kérés nagy felzúdulást keltett a társ egyesületek sorában, amelyek tiltakoztak a halasztás megadásá ellen.

— A szövetség azonban belátta, hogy a Kanizsa súlyos helyzetben van kivételesen mégis engedélyezte mérkőzés elhalasztását,

azzal a figyelmeztetéssel, hogy február hó másodikán tartozik a mérkőzést minden körülmények között le játszani, a konzekvenciák levonása mellett.

— Az elmúlt héten írásbeli bejelentés érkezett a PLASz-hoz, amelyben a Zala-Kanizsa elnöksége kéri a mérkőzés újból való elhalasztását, mivel anyagiak nem állanak rendelkezésére és így nem tud eleget tenni kötelezett ségeinek s ennél fogva nem áll elég játékos sem a rendelkezésükre.

— A PLASz. II. számú intézőbizott-

sága tegnap este tárgyalta ezt a kérést s bár a Merkur pártolta ezt az alapszabályok 44. paragrafusa alapján szkeccselte a Zala-Kanizsa eddigi mérkőzéseinek az eredményét és pont és gólaránynéki utolsó helyre tette. — Az intézőbizottság indokolásában kimondta, hogy az előzmények után kénytelen volt a legszigorúbb aláspontra helyezkedni, mivel teljesen lehetetlen így szabadjárára hagyni a mérkőzések eltolásait, mivel ezek teljesen meghamisítanák a bajnokságok eredményeinek realitását és komolytalanná tennék a bajnokságot folyó küzdelmeket.

A Zala-Kanizsa megfelelt a határozatot, amelyet a fellebbviteli bizottság pénteken este újból fog tárgyalni.

Vasárnap megkezdődik a futball-szezon.

A csapatok legnagyobb része sorompóba lép, sőt már díjmérkőzésre is sor kerül. A Budai Harihárom játsszik az Attilával a Magyar Kupa-mérkőzést, a Hungária úti pályán, előtte a Hungária játszik a III. ker. FC-vel barátságos mérkőzést.

HUSVÉTKOR A FÜRTH-MANNHEIM VAGY A STUTTGARTI KICKERS VENDÉGSZEREPÉL SZEGEDEN.

Fodor Henrik dr., a professzionista alszövetség főtitkára külföldi utazása alkalmával a Hungária részére husvét- ra máris ellenfelet keresett. A tárgyalások értelmében vagy a Fürth-Mannheim, vagy a stuttgarti Kickers lesz a Hungária husvétli vendége. Fodor Nizában az ott üdülő Kardos Mihállyal, a Bástya elnökével találkozott, akivel megállapodott abban, hogy a Hungária a husvétli külföldi vendégegyüttest az egyik ünnepeken a Bástya részére engedje át. Így tehát a két nevezett csapat közül az egyik a Bástyához is ellátogat husvétkor.

Hát a Bocskaynak vajjon milyen lesz a husvétli programja?

ÁLLANDÓAN CSAPOLVA
ANGOL KIRÁLYNŐBEN

Hátfelől a Paracelsus?
Majom a lejárta?

Bámulatos hatású arcszépítő szer a Fáy-crém

Gyorsan és biztosan eltávolít szep-
lőt, májfoltot, pattanást.

Egy tégely ára — — — — — 1P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1P

Kapha 1:

Grósz Nagy Ferenc

Arany Egyszarvú gyógyszerárában
Debrecen, a Színház mellett.

üzlethelyiség

kiadó

három kirakattal, február hó
1-ére. Csapó u. lezelején.
Berendezés eladó. Bővebbet

Telefon 9 17.

Az egész életben hű barát

SINGER VARRÓGÉP.

Kedvező fizetési feltételek.
Hacsony havi részletek.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.
Debrecen, Piac-u. 79

A derecskei kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Arverési hirdetmény-kívonat.

104—1930. tk. sz.

Vértes község végrehajtónak Ujvárosi Dániel (nős Koroknai Zsuzsánnával) végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási újabb árverést 589 P 12 f tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a derecskei kir. bíróság területén levő Vértes községben fekvő s a vértési 1177. sz. tkvi be-
tétben A. I. 1. sorsz. 489/3. hrsz. a. nádas a Beltelekben 212 öl területű, 2. sorsz. 491 hrsz. a. rét a Beltelekben 423 öl területű, 3. sorsz. 492/7 hrsz. a. szántó a Beltelekben 929 öl területű, 4. sorsz. 492/10. hrsz. a. szántó a Beltelekben 498 öl területű házastelek ingatlanból az Ujvárosi Dániel illető fél ingatlan részre 2000 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1930. évi február 17. napján délután fél 1 órakor Vértes község házában fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881:LX. tc. 42. §-ban meghatározott árfolyammal számított óvadékképes papírosban a kiküldött-nél letenni, hogy a bánatpénznek előlegesen bírói letétbe helyezése-ről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881:LX. tc. 147. 150., 170. §. 1908. LX. tc. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni. (1908: XLI. 25. §.)

Derecske, 1930. évi jan. hó 8.

Deme sk. a kir. jf. elnöke.
A kiadmány hitelül:
Kubinyi, irodatiszt.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Fiatal leány ismerettségét keresem, kinek szabad ideje van Komoly férfi vagyok, kérem írjon a kiadó-hivatalhoz, „Jó barát-ság” címen. 1717

Állást kereső nők

Kiszolgálóleány fűszerüzletbe ajánlok, Klein-féle cse-léd intézet, Csapó uca 6. szám 1640

Házvezetőnőnek elmegyek, Csillag uca 67. szám 1753

Özvegy asszony vagyok, elmen-nék mosónénak ven-déglőbe vagy intézetbe hónapszámra. Péceli u. 5., 4. ajtó. 1739

Gazdaasszony főzésben perfekt, ba-romfitenyvést érti, stb. ajánlok helybe, vagy vidékre. Szegő u. 26. sz. 1725

Betöltendő állás nők részére

Bejárónét keresek. Jelentkezni le-het József kir. herceg uca 35 szám, második emelet, jobbra. 1774

Bejárólányt főlveszek 15—16 éves, Bika bérház, I. em. 6. 1710

Katolikus körökben ismerettség-gel bíró nők és urak aktuális mű terjeszté-sére — nagy kereseti lehetőséggel — felvé-tetnek. Ajánkozásokat a kiadóba kérek „Fé-nyes kereset” címen.

Tisztességes, ügyes szobalány felvé-tik elsejére. Miklós u. 19. szám. 1735

Betöltendő állás férfiak részére

Kovácsstanulót teljes ellátással felvesz Fábán, Pacsirta 62. 1642

Cipészsegédek.

textmunkások kerestet-nek. Értekezni délig — Arany János 59. Wies-ner. 1726

Házmasternek

gyermektelen ház-as-pár febr. egyre felvé-tetik. Verbőczy u. 14. 1727

Régi

biztosító intézet alkai-maz fixum és jutalék-javadalmazással oly — agilis üzletszerzőket, a kik a biztosítási pa-lyán már eredményesen működtek és jó referen-ciákkal rendelkeznek. Jelentkezés délelőtt 11 óráig. Piac u. 46. sz.

Fiatal

borbély segédet felve-szek azonnal belépésre. Kolozsváry, Nyulastelep Bősörményi ut. 1707

Százpengő

havi fizetéssel, fiatal-embert, italmérésbe, kimérőnek, óvadékkal, vagy ingatlan garan-ciával alkalmazok. — Cím a kiadóban. 1759

Fűszeres-segédet
felveszek, Katz, Széchenyi ucca 23 sz. 1764

Tehenesflu
41—15 éves felvételik az I. sz. gazdasági népiskolánál, Mikepércsi-út 10. 1654

Autó, motor, kerékpár

Mikepércs
községhezánál egy jókarban levő 175 cm²-es Alsior-féle egy személyes motorkerékpár eladó. 1708

Oktatás

Gép- és gyorsírást
tanítok, Darabos ucca 1. első emelet. 1767

Bútorok

Bútor
keményfa és festett, — konyhaberendezés szabadkézi jó munka olcsón kapható. Miklós u. 18. Bodnár asztalos. 1728

Fényezett
új szilfaháló és konyha berendezés olcsón eladó, használt bútorokat újakra cserél. Kónya asztalos, Csapó 49. 1737

Élelmiszer és itál

Szombattól
kezdve szép gyenge bányahús kapható. Simonffy uccai vassátorban. 1721

Finom

házi káposzta 18 fillér, Nagyban külön ár. — Zalkónál, Batthyány-és Szentanna sarok. 1309

Zamatos

6-bor, 68-tól 1.20-ig, egri veres, tokaji, fűment borok raktára, Glück, Magoss György-tér 19. szám, Bab libamáj, fehér és színes, legolcsóbban. 22-a—24

Sajáttermésű

ajléta 6-boraim 80 filléért árusítom, — Arany János ucca 19. szám. 18-a

Ajánlat

Akácsfa
Hasábla mázsánként P 3.30, aprítva P 3.60, akác dorongfa P 3.10. Akácfa tavalói őszi vágású, I. osztályú. — Hazaszállítva mázsánként 20 fillérrel drágább. Csak míg a készlet tart! Fakereskedelmi Vállalat, Hadházi u. 4. szám. A közkórház mögött. Telefon 13-01.
Porosz-, salgótarjáni szén. — Hazai, alacsony, berentei szének. 1

Takarmanyrépa
mázsánként házhoz szállítva 1 pengő, helyben 80 fillér, Krügerburgonya 4 pengő, tengeriszár holdszámra 10 pengőért kapható a városi sziklátú gazdaságban. Telefon 2—97. 16-a—31

Nikkelez,
ezüstöz, minden színre galvanizál, Földvári Széchenyi ucca 55. sz.

Jóházikoszt
kapható, Vigkedvü Mihály ucca 34. 1645

Leírás

és szokszorosítási munkák azonnal elkészülnek. Remington Irógép Rt. fiókja, Piac u. 58. sz. 2a.

Diák étterem

Kút ucca 62. Ebéd, naponta leves, főzelék peccsenye, tészta 80 fillér, vacsora 40 fillér. Válogatott társaság. 14-a—14

Oleó

házikoszt, négyfogásos ebéd hatvan fillér, vacsora negyven fillér, Kölesei ucca 16. 1657

Patkányt, egeret, poloskát, svárbogarat, azonnal kiírhat, biztoshatású, speciális írószerszettel. Egyetlen kísérellet meggyőzi a vásárlót. Nagyon olcsón kapható Stern festéküzletben, Piac ucca 10. (Bikával szemben).

Porosznén
m-ként 7.50 pengő. Kiváló hazai szén m-ként 3.40 pengő. Az árak hazaszállítva értendők. Rosenfeld Kálmán, Salétrom ucca 12. szám. Telefon 6-74. 23-a—24

Órajavítás
már két pengőtől, jótállással, „óraüzem” — Aranyat, zálogcédulát a legmagasabb árban veszek, Beresényi Béla, Csapó ucca 38. (Iparos tanonciskolával szemben). 1773

Aranyat,
brilliánsat, magas árban vesz, Blattner Árpád, Csapó ucca 12. sz. Órajavítás már két pengőtől, jótállással, „óraüzem” 1771

Paplant
varrni házhoz megyek. Szilágyiné, Bihari u. 4. 1736

Oleóért
jó házikosztot adok. — Cím a kiadóban. 1705

Ablakok,
jobbkitelűek és egyszerűbbek, továbbá melegegység ablakok teljesen készen kaphatók Nagyvárad, volt Szív u. 14. 1712

Kereslet

Egyetemi hallgató
lakótársat keresek, — Magoss György-tér 6 sz keresztépület, balra. 1751

Bútorozott szobához
rendes lakótárs keresetek, február hó 1-ére, Burgondia ucca 14. sz. 1752

Szobátársat
keres szolid fiatalember, csendes helyen, Nagyesapó, Malomköz 3. sz. 1701

Szünnaparátot
keresek megvételre. — Tóth Zsigmond, Fehérgyarmat. 1722

Keresek
megvételre jötejelő fiatal fajthehenet. Szilágyi József, Széchenyi u. 31. 1721

Piac, vagy Hunyadi
ucca egyik mellék utcájában, fenti uccához közel, uccai frontu, üzletnek is alkalmas kisebb házat lakással megvételre keresek. Ajánlatokat „Kész pénz” jellegre a kiadó hivatalba. 1653

Gépészkezelés,
traktor-kezelő, gazdaságban állást keres, — Tócsóskert, Acél ucca 39. szám. 1641

Kiadó lakás
4, 3, 2 szobás, modern lakások és modern irodahelyiségek bére'hetők május 1-re a főtéri Svetits-palotában, Értekezés Svetits-inaézei igazgatónál, — Szent Anna u. 28. sz.

Egy világos
magas pincszoba kiadó, Salétrom ucca 24. szám. x

Kétszobás,
modern lakás febr. elsőjére kiadó. Fűvészkert u. 12. 1663

Egy
udvari szép szoba és konyha, spájz uri családnak febr. 1-ére kiadó. Féses 88. 1714

Nagy
szoba mellékhelyiségekkel kiadó. Timár u. 23. Értekezni Varga u. 25. 1704

Kiadó
pincszoba uccai, padlóval, világos, fűskamrával, febr. 1-ére. Csillag u. 16. 1715

Két szoba,
konyha, mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. — Csapó u. 103. 1628

Kiadó
Bihari-telepen, egy-szobás lakás. Értekezhetni lehet a Gazdák Bankja, Kossuth uccán

Kiadó
1 szoba, konyha, spájz azonnalra. Kinizsi 75. 1720

Kiadó
Simonyi ut 5. sz. a két szobás lakás május elsőjére Péterfia 6. sz. alatt udvarban kétszobás lakás. — Értekezni ugyanott kapu alatt — jobbra. 1718

Két szoba,
konyhás lakás azonnal kiadó. Szepességi u. 12. 1716

Kiadó
ujjonnan épült szoba — konyha, spájz azonnal. Homok u. 127. 1742

Két
egyszoba, konyha kiadó. Dobó u. 23. 1741

Kiadó
családi ház istállóval, kerttel, egész udvarral. Tócsóskert, Nemes u. 8. sz. 1738

Negyszobás
lakás kiadó. Batthyány u. 12. 1745

Kiadó
Sestakert, Andrászi út 21. szám alatti különálló házban, kétszobás, konyhás, nyitott veranda lakás, szivattyús kúttal, esetleg az egész kerttel. Értekezhetni a Gazdák Bankjában, — Kossuth uccán. 1762

Csinosan
bútorozott szoba kiadó elsőjére, esetleg konyha használattal, Csokonai ucca 34. szám, keresztépület. 1749

Egy
udvari szoba kiadó. — Szent Anna u. 36. sz. 1731

Kiadó
egy udvarra nyíló szoba Gerébi-telep György ucca 16. szám. 1765

Egy szoba,
előszobával február hó elsőjére, Csapó ucca 34 szám. 1754

Két szoba,
konyha kiadó, (Darabos ucca) Rothermere ucca 55. szám. 1755

Kiadó
szoba, konyha, fűskamara, azonnal elfoglalható, Kölesey ucca 15. szám. 1748

Kiadó
pincszoba, konyha — Homok u. 7. 1740

Bútorozott szoba
Uccai kétágyas tiszta szoba, ellátással is kiadó, — Miklós ucca 25. 1479

Különbejárattal
kétágyas, világos, kényelemmel bútorozott szoba kiadó, Faragó u. 15. szám. 1750

Kiadó
egy nagy bútorozott szoba központban egy vagy két személynek azonnal. Cím: Városházatrafik, Piac u. x

Különbejárattal
szép bútorozott szoba elsőjére kiadó. Szent Anna u. 64. Keresztépület balra. 1709

Szépen
bútorozott uccai szoba kiadó. Csapó 78. 1702

Különbejárattal
előszobás uccai bútorozott szoba kiadó. Széchenyi kert, Eröss Lajos u. 6. 1724

Különbejárattal
bútorozott szoba, csendes udvarban kiadó. — Arany János u. 20. — Keresztépület. 1730

Bútorozott
szoba kiadó. Piac 58. II. lépcső, II. em. 29. 1732

Uccai
bútorozott szoba külön bejárattal kiadó. Erzsébet u. 51. 1729

Különbejárattal
uccai bútorozott szoba febr. 1-ére kiadó. — Késes u. 20. 1745

Csinosan
bútorozott szoba kiadó. Kigvó u. 11. 1733

Különbejárattal
bútorozott szoba azonnal kiadó. Vigkedvü — Mihály u. 5. 1749

Különbejárattal
csinosan bútorozott szoba kiadó, esetleg teljesellátással, Széchenyi ucca 31. szám, első keresztépület. 1757

A Hatvan ucca 6.
szám alatti, új bérpalotában, kétszobás bútorozott lakás, előszoba, fürdőszobával kiadó, állandó meleg víz, fürdőszoba, légfűtés, lift. Érdeklődni a portánál lehet. 1760

Különbejárattal
bútorozott szoba, egy-két személynek kiadó, Simonffy út 13. 1776

Központban
bútorozott szobák kiadók, Kálmintér három szám. Értekezhetni lehet a házban ügyvédnél. 1775

Bútorozott szoba,
egyszerűbb, havi 20 pengőért kiadó, Mester ucca 13. szám. 1772

Különbejárattal
bútorozott szoba kiadó Széchenyi ucca 6. szám Hirlapiroda. 1763

Kiadó
bútorozott szoba, Péterfia u. 6. sz. Kapu alatt jobbra. 1649

Különbejárattal
bútorozott szoba száraz, könnyen fűthető, kiadó. Lehel u. 11. sz. István malom mellett. 1647

Csinosan
bútorozott szobák esetleg ellátással kiadók. Nyil u. 116. 1593

Szépen bútorozott
két ablakos, különbejárattal uccai szoba, előszobával, február hó elsőjére kiadó, Simonffy ucca 39. Esetleg teljes ellátással. ii.

Kiadó
bútorozott szoba, teljes ellátással Loránffy ucca 19. szám, kapukapualatt balra. w

Üzlet, máhaly, raktár

Kiadó
üzlethelyiség irodának, műhelynek is alkalmas Szent Anna 22 1402

A város
központjában szép üzlethelyiség kiadó. A berendezés eladó. Címeket „Berendezés” jellegre a kiadóba kérem. 15-a

Forgalmas
fűszerüzlet átadó. — Cím a kiadóban. 1694

Nagyközségben,
egyedül álló jó menetelű borbély üzlet, olcsó üzletbérrel, vezetés hiányt miatt, minden elfogadható áron azonnal eladó, Mayer borbély Ó-fehértől. 1234

Piac uccán
nagy üzlethelyiség, olcsó bérért kiadó, Piac ucca 56. szám, bútorüzlet. 1770

Üzlethelyiség
központban, a Bikával szemben azonnal kiadó. Értekezhetni műteremben. Csapó u. 1. Li

Fodrászüzlet
forgalmas helyen olcsón eladó. Cím a kiadóban. 1756

Kiadó
üzlethelyiség, műhelynek is alkalmas, esetleg raktárral, Szent A. ucca 41. szám. 1769

Eladó ingóscg

Egy 16 soros
vetőgép, egy 4 lámpás rádió, egy hordó jutányosan eladó. Cím a kiadóban. 1703

Egy
samott belétes vaskályha eladó, Eröss Lajos ucca 15. szám. (Széchenyi-kert.) (sz.)

Száz öt hasábf
s nagyobb mennyiségű szárazföld eladó, egy tételben, vagy kevesebb mennyiségben is. Értekezhetni lehet a Sestakert vaskereskedésben. 1695

Eladó ház

Eladó
olcsó ingatlanok: Sinai Miklós ucca 34. számú, háromszáz négyszögöl gyönyörű villatelek, 10 ezer téglával, 3.100 pengőért. — Acél ucca 14-B. számú ház, 1100 öli területtel, kertszettel igen alkalmas potom ár 6.400 pengőért. — Homok ucca 135. számú ház, többrendbeli lakásokkal, potomáron csak 7500 pengőért. Bővebbet Samu János OFB. engedélyesnél, Hunyady ucca 24 szám alatt. 1747

Eladó
Temető ucca 14. számú ház, 600 négyszögöl telkkel, van rajta kétszoba, konyha, kamara 6 lóra istálló, sertésöl és göré, Cegléd ucca 9. szám. 1760

Eladó
Cegléd ucca 9. számú ház 3000 pengő lakbérjövödelme van, beköltözhető lakással. 1671

Eladó
Boldogkert, Csóka u 15 számú ház, 1300 négyszögöl gyümölcsös kerttel, Cegléd ucca 9. 1672

Eladó
újonnan épült családi ház, azonnal beköltözhető lakásokkal, Homok ucca 127. 1743

Eladó föld

Házhelynek való
telek eladó, Csige kertben. Értekezhetni lehet Teleki ucca 63. sz. alatt. 1349

Eladó
Csapóskert, Báthory u. 2. szám alatt saroktelken 4 házhely, vagy — egészben is. Ceglédi u. 9. sz. 1669

Eladó állatok

MAGLIBÁK
eladók. Tócsóskert, István út 49. 1734